Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН

5 сентябрь 1972 йил, сешанба ◆ № 208 (15.379). ◆ Баҳоси 2 тийин.

Ўртоқ Л. И. Брежневнинг Тошкент аэропортида кутиб олиниши.

А. Авазов ва Р. Шамсутдинов фотоси, (ЎзТАГ).

ЎРТОҚ Л. И. БРЕЖНЕВ ТОШКЕНТДА

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев 4 сентябрда Тошкентга келди.

Аэродромда ўртоқ Л. И. Брежневни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов, Озарбайжон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Г. А. Алиев, Қирғизистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Т. Усубалиев, Тожикистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ж. Расулов, Туркманистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари М. Ғапуров, Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раиси Н. Ж. Худойбердиев, Озарбайжон ССР Министрлар Советининг Раиси А. И. Ибрагимов, Қирғизистон ССР Министрлар Советининг Раиси А. С. Суюмбоев, Тожикистон ССР Министрлар Советининг Раиси А. Қ. Қаҳҳоров, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари В. Г. Ломоносов, Қирғизистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари Н. Н. Тартишев, Тожикистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари А. И. Шитов, Туркманистон ССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари Б. Ф. Бурашников, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг бюро аъзолари И. Г. Анисимкин, С. Е. Белоножко, И. Р. Қурбонов, М. М. Мусахонов, О. У. Салимов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг бюро аъзолигига кандидатлар Г. М. Орлов, С. Р. Расулов, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари А. С. Абдалин, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари Р. Ҳ. Абдуллаева, Г. А. Габриельянц, С. Қ. Зиёдуллаев, И. В. Марцинюк, А. Р. Хўжаев кутиб олдилар. (ЎзТАГ).

МАШИНАЛАР ИШГА ТУШДИ

ПАХТАЗОРДАН РЕПОРТАЖ

Сурхон водийсидаги Жарқўрғон районига қарашли «Социализм» колхози механизаторлари республикада биринчи бўлиб машина теримини бошлаб юбордилар.

... Бу ерларни Жилвир чўли, Ковдак кўли даштлари деб аташади. Дашт бошқа экинзорлардан 30 метр баландликка жойлашган. Даштда қаралса Жарқўрғоннинг бутун жамоли кўз ўнгингизда намоён бўлиб туради. Миришкор деҳқонлар даштга насослар ёрдамида сув чиқариб мўл-кўл ҳосил етиштиряптилар. Массивдаги янги ўзлаштирилган ерларда хўжаликнинг 350 гектар пахтазори ястаниб ётибди. Бу кўз илғамас чўлда пахта барвақт пишиб етилганлиги туфайли дефолиация қилинган 150 гектар майдон олис-олислардан кўпириб турган денгиздек кўзга ташланади. Назаримизда гўё осмондаги юлдузлар шу пайкалларга қўнганга ўхшайди.

Механизаторлар терим агрегатлари узелларини яна бир бор кўздан кечириб, инженер иштирокида регулировкаси тўғрилигини синаб кўриш билан банд. Пайкал четидаги айлана майдонлар, йўл-кўприклар ҳозирлаб қўйилган. Барги тўкилган ғўза тупидаги кўсакларнинг 90-95 проценти тўла пишиб очилган. Эрталаб соат ўнларда Тожи Ҳасанов бригадаси пахтазори четида саф тортиб турган «Ўзбекистон» маркали агрегатларнинг мотори ишга туширилди. Бутун борлиқни кемалар гулдуроси тутди. Пайкалга биринчи бўлиб донгдор механизатор, ўтган йили мавсумда 300 тонна «оқ олтин» тўккан Абдулла Чўтонов кирди. «Пўлат панжа»лар ғўза тупидаги марварид толаларни сидириб олиб, трубаларга узатади, трубалардан оқиб келган пахталар лайлакқор ёққандек бункерга тўкилади. «Пўлат от»ни моҳирлик билан бошқариб бораётган қорачадан келган бу йигит мавсумда камида 400 тонна пахтани «зангори кема» этагидан тўкишга аҳд қилган.

Абдулла Чўтонов кетидан пайкалга бу йил мавсумда 350-400 тонна пахтани машинада териб бериш мажбуриятини олган Бекмурод Чориев, Темир Норқуловлар бошқараётган «зангори кема»лар ҳам бирин-кетин пахтазор денгизи оралаб жавоҳир теришга тушди. Эрталаб соат 10 дан кеч соат 6 гача ўтган бир сменалик вақт мобайнида ҳар бир кема бункеридан 6-8 тоннадан «оқ олтин» ағдарилиб, бригаданинг йиллик плани 52 процент адо этилди. Куннинг иккинчи ярмида колхознинг Суйин Қамбаров, Абдувоҳид Қўзимов, Соат Пардаев ўртоқлар бошлиқ бригадаларининг сифатли дефолиация қилинган майдонларида ҳам машина терими бошлаб юборилди. Машина терими бошланган 3 сентябрь куни колхоз давлатга йиллик планнинг 2 процентидан кўпроқ миқдорда пахта сотди.

Колхоз меҳнаткашлари юбилей йилида 1260 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 40 центнердан жами 5100 тонна пахта сотиш мажбуриятини олганлар. Бунинг 80 проценти ингичка толали пахтадир. Хўжалик коллективи ўтган йили гектаридан 30 центнердан хирмон кўтарган эди. 1500 тонна пахта машинада терилганди. Улар бу йил бултургидан 1000 тонна кўп — 2500 тонна пахтани бункердан тўкиш, гектар бошига ҳосилдорликни 5 центнерга ошириб, камида 5200 тонналик хирмон кўтариш учун курашяптилар.

Машина теримига 800 гектар ер ажратилиб, бундан 350 гектари ҳозиргача сифатли дефолиация қилинди. Хўжалик ихтиёридаги 14 терим агрегатининг ҳаммаси аллақачон тахт қилиниб, пайкаллар бошига чиқариб қўйилган эди. Ҳозир улардан 8 таси ишга тушиб кетди. Қолганлари ҳам эрта-индин пахтазор уммонига шўнғийди. Бултур колхозда машина терими 14 сентябрда бошланган эди. Бу йил эса 11 кун олдин бошлаб юборилди. Шунинг учун ҳам азамат гвардиячилар ҳар куни йиллик планнинг 4-5 проценти ва ундан ҳам ошиқ миқдорда пахта тайёрлаб хўжаликнинг йиллик планини сентябрь ойининг охирида, социалистик мажбуриятини эса октябрь ойида бажаришга аҳд қилдилар.

А. ХАЛИЛОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

МУДДАТИДАН ИЛГАРИ

Наманган областининг сабзавоткорлари, боғбонлари ва полизчилари КПСС XXIV съезди қарорларини амалга ошира бориб, тўққизинчи беш йилликнинг иккинчи йили социалистик мажбуриятларини бажариш учун курашиб, мева ва сабзавот-полиз экинлари тайёрлаш йиллик планини муддатидан олдин 4 сентябрда бажардилар. Давлатга 43 минг тонна сабзавот, 7800 тонна ҳўл мева, 9470 тонна полиз маҳсулотлари топширилди.

(ЎзТАГ).

ПОЙТАХТ ОБЛАСТИДА ПАХТА ТЕРИМИ БОШЛАНДИ

ПИСКЕНТ. (Телефон орқали олинди). Райондаги Калинин номли колхознинг Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати Машкура Олимова бошлиқ бригадасида пахта терими бошланди. Ортиқой Эргашева, Ойниса Норбоева, Рисолат Нишонова каби ўнлаб теримчилар хирмонга дастлабки куниёқ 90-100 килограммдан «оқ олтин» тўкдилар. 85 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 30 центнердан ҳосил кўтаришга аҳд қилган бу бригадада ҳар куни йиллик планнинг бир проценти миқдорида пахта териляпти.

Райондаги «Гулистон» колхозининг 50 центнерчи Исроил Ғуломов бошлиқ бригадасида ҳам терим қизғин бошланиб кетди.

ЖАРҚЎРҒОН районидаги «Социализм» колхозининг Тожи Ҳасанов бошлиқ бригада аъзолари районда биринчи бўлиб машина теримини бошлаб юбордилар. Жума Холбоев, Абдулла Чўтонов ва Ҳуррам Жўраев каби механик-ҳайдовчилар теримнинг дастлабки куни «Ўзбекистон» агрегати бункеридан 8 тоннадан пахта тўкдилар. Суратда: машина терими.

В. Ем фотоси, (ЎзТАГ).

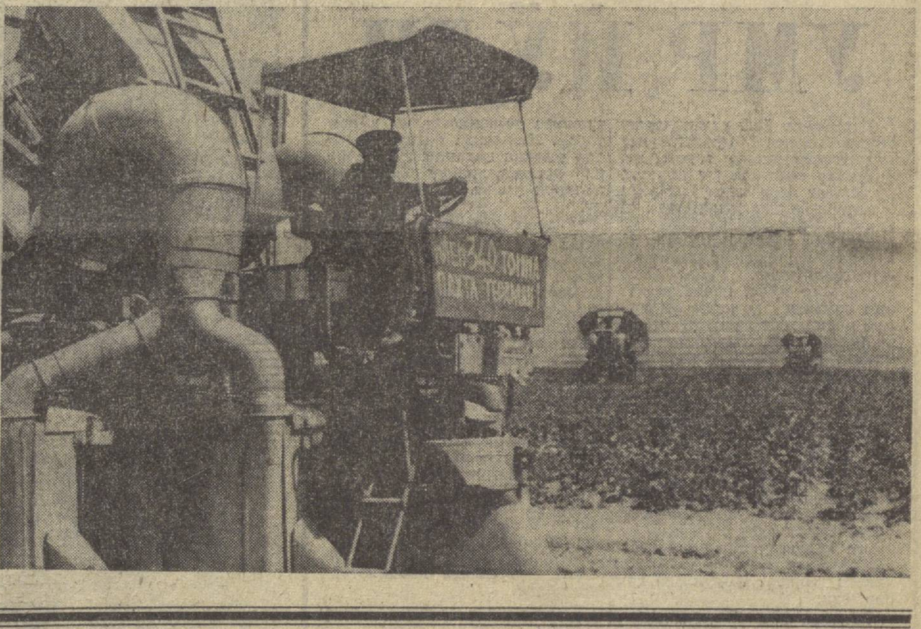

ОМСК ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ-ХЎЖАЛИК АКТИВИНИНГ ЙИҒИЛИШИ

2 сентябрда Омскда область партия-хўжалик активининг йиғилиши бўлди. Йиғилишда 1972 йилги халқ хўжалик планини бажариш юзасидан ўтказилаётган социалистик мусобақа қандай бораётганлиги муҳокама қилинди.

Йиғилиш аҳли самимий кутиб олган КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев нутқ сўзлади.

Йиғилишда Омск область партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ С. И. Манякин, шаҳар ва район партия комитетларининг секретарлари, саноат ва қишлоқ хўжалик корхоналарининг раҳбарлари, ишлаб чиқариш илғорлари сўзга чиқдилар.

Актив йиғилиши Омск областининг коммунистлари, барча меҳнаткашлари ўз сафларини Совет Иттифоқи Коммунистик партияси атрофига янада маҳкамроқ жипслаштирадилар, КПСС XXIV съезди қарорларини амалга ошириш учун курашда юксак уюшқоқлик кўрсатадилар, ҳосилни тез ва нобуд қилмай йиғиштириб олиш учун, давлатга дон ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотларини сотиш планларини ошириб бажариш, ССР Иттифоқининг 50 йиллигини муносиб кутиб олиш учун куч ва ғайратларини аямайдилар, деб КПСС ленинчи Марказий Комитетини, КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюросини ишонтирди.

Ўртоқ Л. И. Брежнев Омскда бўлган вақтида хўжалик қурилиши масалалари юзасидан область партия комитети бюросининг аъзолари билан суҳбатлашди, шунингдек шаҳар ҳаёти билан танишди. Шаҳарнинг марказий майдонида ўртоқ Л. И. Брежнев В. И. Ленин ҳайкалига гуллар қўйди.

2 сентябрь куни ўртоқ Л. И. Брежнев Омскдан Олмаотага жўнаб кетди. Аэродромда уни Омск область партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ С. И. Манякин, меҳнаткашлар депутатлари область Совети ижроия комитетининг раиси ўртоқ К. Н. Голиков, Сибирь ҳарбий округи қўшинларининг қўмондони генерал-полковник М. Г. Хомуло, область партия комитетининг бюро аъзолари, область ижроия комитетининг аъзолари, область, шаҳар ва район ташкилотларининг раҳбарлари кузатиб қолдилар.

* * *

Шу куни ўртоқ Л. И. Брежнев Олмаотага келди. Аэродромда уни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Қозоғистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ Д. А. Кунаев, Қозоғистон Компартияси Марказий Комитетининг бюро аъзолари, министрлар ҳамда бошқа партия ва совет ходимлари кутиб олдилар.

(ТАСС).

ЎРТОҚ Л. И. БРЕЖНЕВ ОЛМАОТАДА

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев Олмаотада бўлган вақтида Қозоғистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари билан учрашди. Учрашувда Қозоғистон партия ташкилотининг республика саноатини, қишлоқ хўжалигини ҳамда экономиканинг бошқа тармоқларини ва маданиятни янада юксалтириш соҳасидаги фаолияти билан боғлиқ бўлган кўпгина масалалар кўриб чиқилди. Ҳосил ўримини ташкил этишга ёрдам тариқасида Қозоғистонга берилган жуда кўп техникадан юксак унум билан фойдаланишга, дон ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотларини давлатга сотиш юзасидан Қозоғистон ССР олган мажбуриятларни муваффақиятли бажаришга алоҳида эътибор берилди.

Ўртоқ Л. И. Брежнев Олмаота шаҳрининг ривожини қизиқиб суриштирди, республика пойтахтининг янги қурилишларини кўздан кечирди, баланд тоғ устида қурилаётган «Медео» спорт комплексида бўлди, меҳнаткашларга маиший ва маданий хизмат кўрсатишнинг аҳволи билан танишди. Шаҳарни кўздан кечириш вақтида ўртоқ Д. А. Кунаев, республика ва Олмаота шаҳар раҳбар партия ва совет ходимлари ўртоқ Л. И. Брежнев билан бирга бўлдилар.

4 сентябрь куни ўртоқ Л. И. Брежнев Олмаотадан Тошкентга жўнаб кетди. Аэропортда уни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Қозоғистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ Д. А. Кунаев, Қозоғистон ССР Министрлар Советининг Раиси ўртоқ Б. А. Ашимов, республика Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ С. Б. Ниёзбеков, Қозоғистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари, республика министрлари, партия ва совет ходимлари кузатиб қолдилар. (ТАСС).

ЧУҚУР МИННАТДОРЧИЛИК

Ҳиндистон Бош министри Индира Ганди СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигинга телеграмма йўллаб, Ҳиндистон мустақиллигининг 25 йиллиги муносабати билан юборилган қутловлар учун миннатдорчилик изҳор қилди ҳамда буюк совет халқига тараққиёт ва равнақ тилади.

Кейинги 25 йил давомида иккала мамлакатимиз ўртасида давом этиб келаётган дўстлик ва ҳамкорликнинг мустаҳкам алоқалари ҳозирги замон тарихининг шонли босқичидир. Телеграммада Ҳиндистоннинг ҳинд халқи турмушини яхшилаш йўлидаги куч-ғайратларини ва унинг ялпи тинчлик йўлидаги курашини яхши тушуниб, қўллаб-қувватлаб келаётганлиги учун Совет ҳукуматига ва халқига чуқур миннатдорчилик билдирилган. Ҳиндистон Бош министри Совет Иттифоқи билан Ҳиндистон ўртасидаги ўзаро манфаатли муносабатлар бундан буён ҳам ҳамма соҳаларда ривожлана беради, деб ишонч билдирди. (ТАСС).

САМИМИЙ УЧРАШУВЛАР

ЧЎЛҚУВАРЛАР ҲУЗУРИДА

Анжела Дэвис Ўзбекистон билан таниша бошлаган пайтдаёқ бу ернинг табиати кўп жиҳатдан ўзи туғилиб ўсган Алабамани ва миллион-миллион негрлар яшаб, меҳнат қилаётган Американинг бошқа жанубий штатларини эслатишини айтган эди. У ерда ҳам худди шундай иқлим, худди шундай мевалар, пахта ўсади. Лекин социал укладда катта тафовут борлигини Анжела таъкидлаган эди. Американинг довюрак ватанпарвар қизи 3 сентябрь куни Мирзачўл бўйлаб сафар қилганида бу тафовутни айниқса яққол сезди.

Қўриқ ерларда яшнаб турган пахтазорларда меҳмонлар эркин, ижодий меҳнат нишоналарини кўрдилар. «Голодностепстрой» бошлиғи Т. Боймиров ва Сирдарё область партия комитетининг биринчи секретари Қ. Аҳмедов билан суҳбатда улар бу ердаги ишларнинг катта қисми машинада бажарилаётганлигини билиб олишди.

— Бизнинг жанубий штатларимизда мутлақо аҳвол бошқача, — деди Анжела. — У ердаги ер эгалари машина ишлатишдан унчалик манфаатдор эмаслар, чунки улар негрларни эксплуатация қилиб, уларнинг арзон иш кучидан фойдаланишлари мумкин. Башарти ер эгаларининг баъзилари техникадан фойдаланган тақдирда ҳам бу нарса негрларнинг аҳволини баттар ёмонлаштиради, буларнинг ҳисобига ишсизлар армиясини кўпайтиради.

Меҳмонлар ўзбек чўлқуварларининг меҳнат шавкати тўғрисидаги ҳикояни мароқ билан тингладилар. Қўриқ ерларни ўзлаштириш ягона комплекс план асосида олиб борилаётганлигини: каналлар ўтказиш билан бир вақтда шинам уйлар, мактаблар, болалар боғчалари, клублар бўлган катта-катта посёлкалар қурилаётганлигини меҳмонларга айтиб беришди.

Анжела Дэвис Дўстлик районидаги Ленин номли совхозга борди. Бу хўжаликка машҳур механизатор, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Мамажон Дадажонов раҳбарлик қилмоқда. Далалардан бирида меҳмонлар чаноқлари оппоқ очилган ғўза тупини кўришди. Анжела лўппи пахтани авайлаб қўлига олиб, совет кишилари обод қилган Мирзачўлдан хотира тариқасида олиб кетмоқчи эканлигини айтди.

— Биз юртимизга қайтгач, бу ерда кўрган ҳамма нарсаларни албатта гапириб берамиз, — деди у чўлқуварлар билан хайрлаша туриб, — Эркин жамиятда қандай мўъжизаларга эришиш мумкинлигини сўзлаб берамиз.

АНЖЕЛА ДЭВИС — САМАРҚАНДНИНГ ФАХРИЙ ГРАЖДАНИ

Меҳмонлар Самарқандга етиб боришди. Анжела микробиолог профессор Масъуд Аҳтамов билан суҳбатда ўз фикрларини баён қилди. Бу учрашув олимнинг хонадонида бўлди. Американинг коммунист қизи бу хонадонга таклиф қилинган эди. Оддий деҳқоннинг ўғли Аҳтамов оиласидаги катта ёшли кишиларнинг ҳаммаси маълумотли, фарзандлар эса институтларда, мактабларда ўқишмоқда. Ўзбеклар билан Америка негрларининг вакиллари бир дастурхон атрофида қалин дўстлардек гурунглашишди.

— Совет ҳокимияти мутлақо янги инсонни, социалистик фикрдаги бунёдкор, интернационалчи инсонни воягa етказганлиги унинг энг ажойиб ютуғи бўлибди, — деди Анжела Дэвис.

Минглаб самарқандликлар озодлик учун мард курашчини қизғин табрикладилар. Медицина институтининг ректори Ўктам Ваҳобова университетнинг мажлислар залида 4 сентябрь куни бўлган умумшаҳар митингида ҳамманинг фикр туйғусини жуда яхши ифодалади.

— Мен сенга синглим деб мурожаат қиламан, — деди у азиз меҳмонга қараб. — Чунки сен бизнинг ҳақиқий синглимизсан, буюк идеаллар йўлидаги курашда маслакдош синглимизсан.

Митингда сўзга чиққан В. И. Ленин номли «Красний двигатель» заводининг ишчиси Жалол Ғиёсов, чет тиллар факультетининг студенти Гулбаҳор Отаева, шаҳар партия комитетининг иккинчи секретари Д. Носирова Анжелага қизғин салом топширдилар.

Шаҳар ижроия комитетининг раиси Т. Назиров ижроия комитетнинг қарорига биноан Анжела Дэвисга Самарқанднинг фахрий граждани унвони берилганлигини эълон қилганида залда гулдурос қарсаклар бошланиб кетади.

Узоқ давом этган қарсаклар остида Анжела Дэвис микрофон ёнига келади. У ўзбек дўстлари тортиқ қилган хонатлас кўйлакни кийиб олган эди.

— Мўъжизали ўтмишга, гўзал ҳозирги кунга ва ажойиб коммунистик келажакка эга бўлган шаҳарнинг фахрий граждани бўлишни ўзим учун буюк шараф деб биламан, — деди меҳмон.

Анжела Самарқандда жуда оз вақт турган бўлишига қарамай, жуда кўп нарсаларни кўра олганлигини завқ-шавқ билан гапирди.

— Сизлар ардоқлаб асраётган тарихий ёдгорликларгина эмас, Октябрь революциясининг ғалабаси туфайли қўлга киритилган улкан муваффақиятларингиз ҳам мени қойил қолдирди, — деди у.

Митингда шаҳар меҳнаткашларининг ҳамма коллективларидан вакиллар қатнашди. Улар орасида Самарқанд область партия комитетининг биринчи секретари С. Н. Усмонов, область ва шаҳар партия, совет ва жамоат ташкилотларининг раҳбарлари бор эди.

Анжела Дэвис Самарқанд диёрида кўп учрашувлар ўтказди, шу учрашувларнинг ҳар бири унга қувонч бахш этди. Меҳмон ёдгорликларни кўздан кечиргандан кейин Бутуниттифоқ қоракўлчилик илмий-тадқиқот институтида бўлди.

37-мактаб интернационал дўстлик клубининг делегацияси Американинг коммунист қизини самимий табриклади. Шу клубнинг президенти Таня Бондаренко Анжелага атаб болалар тузган альбомни кўрсатди.

Самарқандликлар ўз шаҳрининг фахрий гражданини:

— яна дийдор кўришгунча хайр, азиз Анжела, — деган сўзлар билан кузатиб қолдилар.

Г. ЛИПШИЦ,
(ЎзТАГ мухбири).

МЕҲМОНЛАР ТОШКЕНТДАН ЖЎНАБ КЕТИШДИ

Американинг таниқли жамоат арбоби, АҚШ Компартияси Марказий Комитетининг аъзоси Анжела Дэвис ва унинг ҳамроҳлари Ўзбекистон бўйлаб сафар қилиб бўлгач, 4 сентябрь куни Тошкентдан жўнаб кетдилар.

Аэропортда Американинг довюрак ватанпарвар қизи самимий кузатиб қолинди. (ЎзТАГ).

Суратда: Анжела Дэвис Самарқанднинг қадимий ёдгорликларини кўздан кечирмоқда.

А. Авазов ва А. Усмонов фотоси, (ЎзТАГ).

УЛКАН ҚУРИЛИШ

Мирзачўлда қад кўтарган янги шаҳар — Ширин шаҳрига Ленинграддан «посилка» келди. Унинг оғирлиги икки юз тонна. Посилкани «Электросила» заводи жўнатган. Бу завод мамлакатда энг йирик иссиқлик электростанцияси — Сирдарё ГРЭСининг уч юз минг киловатт қувватли генератори учун статор тайёрлаб юборган. Махсус темир йўл платформасини тезроқ бўшатиш ва ортиқча юкнинг тўпланиб қолишига йўл қўймаслик учун юкни йирик йиғиш майдончасида тушириб ўтирмасдан, бевосита турбина цехида, генератор пойдеворининг ёнгинасида туширишга қарор қилинди.

Бу вазифани бажариш Геннадий Максимов бригадасига топширилди. Монтажчилар юк то етиб келгунга қадар бажариладиган бутун операцияни ипидан игнасигача ўйлаб қўйдилар. Икки юз тонналик баҳайбат статорни кўтаришга кучи етадиган бирорта ҳам кўтариш крани қурилишда топилмади. Иккита кўприк кранининг синхрон ишлаши учун махсус занжир монтаж қилишга тўғри келди. Мана кранчилар Галина Маркевич билан Анна Бочкова моторни юргизиб юбордилар. Пўлат арқонлар таранг тортилди... Статор жойига оҳиста қўйилади. Бу ишга бор-йўғи уч соат вақт сарфланди. Бу — графикда кўзда тутилганидан 8 баравар камдир.

Шундай қилиб, барча ишлар тез суръатлар билан бормоқда. Соатлар ҳам, дақиқалар ҳам ҳисобда. Шундай қилинмаса бўлмайди. Ахир, қурувчилар биринчи энергоблокни шу йилнинг охирида — муддатидан бир йил аввал ишга тушириш мажбуриятини олишган. Тез бўлиш керак, лекин жиндак ҳам бракка йўл қўйиб бўлмайди. Монтажчилар бригадасининг Сергей Колосов бошлиқ участкасида ишларни ташкил этиш лойиҳасига тузатиш киритишга аҳд қилинди. Улар биринчи қозонни йирик узеллардан монтаж қилмоқдалар. Бу узеллар ернинг ўзида йиғилмоқда. Бунинг учун мавжуд бўлган кўтариш воситаларидан фойдаланилмоқда. Бундай иш алоҳида маҳорат талаб этади. Ахир, ҳаддан ташқари баландликда ғоят оғир деталлар тўла-тўкис йиғилиши керак. Бу иш монтажчилар, кранчилар, электрпайвандчилар ва ёрдамчи ишчилардан ғоят аниқликни талаб қилади. Бу қийин имтиҳондан ўтилди. Шунинг учун ҳам қозоннинг олтмишта асосий блокларини бусиз ҳам тиғиз графикни қисқартириб йиғиш имконияти туғилди. Турбина ва генератор анча жадалроқ монтаж қилинмоқда. Монтажчи — труба ётқизувчилар ўзига хос рекорд қўйишди. Улар 180 метрлик мўрини пландаги йигирма саккиз ой ўрнига ўн беш ойда тикладилар.

Ўзбекистондаги улкан қурилишнинг бутун тарихи ана шундай қаҳрамонона саҳифалардан иборат. Саноат майдончасида 7 миллион кубометрдан ортиқроқ тупроқ қазилиб, сурилди, бир неча ўн минг кубометр бетон ва йиғма-темир бетон ётқизилди, Минг-минг тонналаб металл конструкциялар монтаж қилинди. Лекин ҳаммадан аввал кўп километрлик тош йўл чиқаришга, суғориш каналларининг устига кўприклар қуришга, қурилиш базаси барпо этишга, уй-жой посёлкаси қуришга тўғри келди. Бўлажак станциянинг улкан котлованини қазиш ва уни бетон монолитга қамаб қўйиш учун ўжар Мирзачўлнинг шўрҳоқ ерлари ичкарисига ёриб кириш керак эди.

Одамлар атрофдаги чўлни ўзгартириш билан ўзлари ҳам ўзгардилар. Дурадгорлар бригадасининг бошлиғи Владимир Словоохотов қурилишда биринчи кундан буён меҳнат қилмоқда. У бу ерга дастлабки қурувчилар билан келиб, чодирда яшади, уй-жой қурди. Ҳозир у ўз қўли билан барпо этилган янги шаҳарнинг кўчалари бўйлаб ишга қатнайди. Эндиликда қурувчилар барча қулайликлари бор квартирада яшайдилар.

Ширин яқинда шаҳар бўлди. Бу шаҳар Навоий «Хамса»сидаги достонлардан бирида тасвирланган соҳибжамол малика номи билан аталган бўлиб, тошкесар ва паҳлавон Фарҳодни севиб қолган. Ширин шаҳри Фарҳод ГЭСига яқин жойда қад кўтарганлиги бежиз эмас...

Ширин шаҳрида бултурнинг ўзидагина йигирма минг квадрат метр уй-жой қурилди. 320 ўринли болалар боғча-ясличи, минг бола ўқийдиган кўп қаватли мактаб, касалхона шаҳарчаси, ётоқхона қад кўтарди. Яқин орада навқирон шаҳар кварталлари 125 гектар майдонда қулоч ёзиб, бу ерда қирқ мингдан кўпроқ киши истиқомат қила бошлайди.

Ҳозир эса ҳар куни уч минг ишчи қурилиш майдончасида ўз жойини эгаллайди. Бу ерда олтмиш миллат намояндалари энергетика гигантини барпо этмоқдалар. Мана, монтажчилар бригадири татар Ерифат Уланов, унинг дўстлари — ўзбек Қашқинбой Нурматов, корейс Алексей Пак, саккиз йиллик иш стажига эга сибирлик рус қизи Галя Маркевич. Улар Қозоғистонда, Қирғизистонда, РСФСРда электр станциялар қурилишида ишлашган. Энди бўлса, Ўзбекистонда меҳнат қилмоқда. Биринчи энергоблокнинг ишга туширилишига саноқли кунлар қолди. Ҳозироқ иккинчи энергоблокни монтаж қилишга тайёргарлик қизиб кетди. Ленинград иккинчи турбинанинг деталларини юклаб жўнатмоқда, булар муддатдан илгари синовдан ўтган. Таганрог, Запорожье, Днепропетровск, Новосибирск, Братск нодир ускуналар ва материаллар юбормоқда. Ўзбекистон энергетика гигантининг барпо этилиши — мамлакатдаги барча республикалар бутун «ишчилар интернационали»нинг жонажон ишидир.

В. ДМИТРИЕВ,
ЎзТАГ мухбири.

Тошкент экскаватор ремонти заводининг меҳнатсевар ишчилари олтин юбилей шарафига муносиб армуғон ҳозирлаш учун фидокорона меҳнат қилаётирлар. Суратда: (чапдан) смена топшириқларини ҳамиша 130-140 процент уддалаётган ишчилардан В. Фомин, Д. Халилов, Т. Салимов, Э. Мирзаев ва Ш. Исамуҳамедов ўртоқлар.

А. Тўраев фотолари.

ПАРТИЯ ТУРМУШИ

БУРЧ ВА МАСЪУЛИЯТ

Чуст районидаги Куйбишев номли колхоз коммунистлари партия ҳужжатларини алмаштириш олдидан ўз вазифаларини муҳокама қилмоқда

БОШ МАСАЛА

Куйбишев номли колхоз ўтган йили ҳосилдорлик жиҳатидан Наманган областида биринчи ўринга чиқиб олди. Хўжалик меҳнаткашлари пландаги 28,7 центнер ўрнига гектар бошига 41,7 центнердан пахта етиштирдилар. Хўжаликда юбилей йилининг биринчи ярим йили ҳам муваффақиятли якунланди. Пиллакорлар ҳар бир қути қурт уруғи ҳисобига 99 килограммдан қимматбаҳо хом ашё етиштириб, олтинчи марта область биринчилигини ўз қўлларида сақлаб қолдилар.

Ярим йилликнинг ўзида колхоз пилла ва чорвачилик тармоқларидан юз минг сўмдан зиёд соф даромад олди. Бу жуда яхши кўрсаткич ҳисобланади. Хўш, бу муваффақиятларга қандай қилиб эришиляпти?

Хўжалик коммунистларининг партия ҳужжатларини алмаштириш олдидан ўз вазифаларини муҳокама қилишга бағишланган партия йиғилишида юқоридаги саволга тўла жавоб берилди. Партия йиғилиши уюшқоқлик ва активлик руҳида ўтди. Партия ташкилотининг партия ҳужжатларини алмаштириш умумпартия аҳамиятига эга бўлган жуда катта сиёсий тадбир эканлигини барча коммунистлар онгига сингдириш учун амалга ошираётган чоралари йиғилишда яна бир карра ўз аксини топди.

Партия ҳужжатларини алмаштиришга тайёргарлик муносабати билан колхоз коммунистларининг муҳим вазифалари ҳақида партком секретари Раҳимжон Холматов доклад қилди.

Ҳозир партия ташкилоти ҳисобида 113 та партия аъзоси ва аъзоликка кандидат бор. 9 та бошланғич партия ташкилоти фаолият кўрсатяпти. Коммунистларнинг 20 проценти ўрта ва олий, 30 процентга яқини ўрта махсус маълумотга эга. 15-20 йиллик партия стажига эга бўлганлар 25 процентни ташкил этади. Умумий коммунистларнинг 80 процентдан ортиғи бевосита ишлаб чиқаришда меҳнат қилмоқдалар.

Партия ҳужжатларини алмаштиришга тайёргарлик кўриш жараёнида коммунистлар колхоз ишлаб чиқаришини янада юксалтириш, ижтимоий ҳаётда актив қатнашиш, партия ички ҳаётини активлаштиришни бош масала қилиб олдилар. Юқорида қайт этилганидек, беш йилликнинг биринчи йили вазифалари ҳамма тармоқ бўйича муваффақиятли якунланди. Ҳамма соҳанинг рентабеллилиги таъминланди. Юбилей йили марралари эса янада юксак. 810 гектар ернинг ҳар гектаридан мўлжалдаги 29,6 ўрнига 45 центнердан хирмон кўтариб, давлатга 3645 тонна юқори сифатли хом ашё етказиб бериш мажбурияти олинган.

Бугунги партия йиғилишига қадар партком анчагина коммунистлар билан якка-якка суҳбат ўтказди. Партия билетини сақлаш, аъзолик бадалларини вақтида тўлаш, партия топшириқларини бажариш, меҳнат минимумларини уддалашнинг қай аҳволда эканлиги билан танишиб чиқди. Коммунистлар томонидан янги партия билети олиш учун қандай зарурий тадбирлар белгилаш юзасидан қимматли маслаҳатлар, таклифлар берилди. Коммунистлар суҳбат вақтида партия ҳаётидаги бу муҳим сиёсий тадбирни юбилей йили мажбуриятларини муддатидан олдин бажариш, хўжалик ҳаётида актив қатнашиш билан кутиб оламиз, деб ваъда бердилар.

Бу, йиғилиш давомида ҳам яққол сезилиб турди. Жумладан, бригада бошлиғи Абдуқаҳҳор Бобоев ўз сўзини шундай бошлади:

— Янги партия билети олиш коммунист ҳаётидаги энг муҳим воқеа деб ўйлайман. Бу ишга енгил-елпи қараб бўлмайди. Ҳар бир коммунист партия ҳужжатларини алмаштиришга қадар ўзига ҳисоб бериши, меҳнат фаолиятини тўла таҳлил этиши керак. Мен партия ҳужжатлари алмаштириладиган 1973 йилни бригадамиз бўйича гектар бошига 50 центнердан ҳосил етиштириш билан кутиб оламиз, деб ишонтираман.

Сигир соғувчи Зулфия Худойбердиева, механизатор Шаҳобиддин Умаров, устахона бошланғич партия ташкилотининг секретари Файзулло Убайдуллаевлар ҳам ана шундай ишончли, аниқ режаланган гап айтдилар. Йиғилишда хўжалик эришаётган иқтисодий, сиёсий муваффақиятларда партия ташкилоти ва унинг атрофига уюшган жонкуяр коммунистларнинг алоҳида ҳиссалари борлиги, улар колхоз ишлаб чиқаришида ҳамиша етакчи ва бош-қош эканлиги сезилиб турди.

ҚАДРЛАР — ОЛТИН ФОНД

Партком секретари ва сўзга чиққан коммунистлар май Пленуми қарорини бажариш ҳар бир партия аъзосининг муқаддас бурчи эканлиги, бу ташкилий-сиёсий тадбир партия сафини янада мустаҳкамлаш, коммунистларнинг ижтимоий ва шахсий ҳаётда, ишлаб чиқаришда активлигини оширишга қаратилиши зарурлиги ҳақида гапирдилар. Йиғилишда колхоз ишлаб чиқаришида меҳнат қилаётган кадрлар сифат состави, уларга топширилган вазифаларнинг масъулияти ҳақида алоҳида гап бўлди.

— Ҳозир деҳқончиликни механизатор ва механизациясиз тасаввур қилиб бўлмай қолди, — деди моҳир механизатор Отавали Собитов, — Шунинг учун ҳам биз коммунист механизаторлар зиммасида жуда масъулиятли вазифа турибди. Сифатли уруғ тайёрлаш учун экинни ниҳоятда эҳтиётлик билан, чопиғини вақтида ўтказиб, сувга тўйдириб парвариш қилиш зарур. Менга бириктилган карталарда тажрибали сувчилар билан биргаликда худди ана шундай иш олиб боряпмиз.

Механизатор Отавали Собитов колхоз механизаторларининг юқори ҳосил етиштиришда тутган ўрни, коммунистларнинг пахтачиликни тўла механизациялаш учун кўрсатаётган жонкуярликлари, хўжалик раҳбарларининг ғамхўрлиги ҳақида гапирди. Дарҳақиқат, Куйбишев номли колхоз правлениеси ва партия ташкилоти дала гвардиячиларининг сифат составини яхшилаш учун алоҳида тадбир ишлаб чиқди. Шунга кўра ҳозир 9 та пахтачилик бригадасидан 7 тасига коммунист механизаторлар раҳбарлик қиляпти.

Булардан ташқари партком секретари ўз сўзида ҳозир республика олий ва ўрта махсус ўқув юртларида хўжаликдан 98 киши таҳсил кўраётгани, улардан 17 таси колхоз стипендиати эканлиги, яна икки йилда хўжаликнинг ҳамма тармоқлари маҳаллий мутахассис кадрлар билан тўла таъминланишини қайд этиб ўтди.

Биз механизатор кадрларга алоҳида эътибор беряпмиз, — деди колхоз раиси, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати Абдуламин Дадахонов. — Кейинги йилларда карталаримизни йириклаштирдик, ўғитдан фойдаланиш тўғри йўлга қўйилди. Жумладан ўтган йили бир килограмм азот ҳисобига 20.5 килограмм пахта етиштирдик. Бунга асосий тармоқларга раҳбарлик қилаётган кадрларнинг олий маълумотга эга эканлиги, уларнинг фан ютуқларини жорий этишда тутаётган иш услуби туфайли эришдик десак тўғрироқ бўлади.

Ҳа, мутахассис кадрлар колхознинг олтин фонди, таянчи. Уларсиз хўжаликнинг бугунги муваффақиятларга тўла кунини тасаввур этиб бўлмайди. Яна бир қувончли нарса шундаки, яқинда хўжаликда тараққий эттиришнинг социал плани тасдиқланди. Ҳозир колхозда олиб борилаётган маданий қурилиш ишларининг ҳаммаси ана шу бош план асосида амалга ошириляпти. Ўтган йили олинган умумий даромаднинг 20 проценти ана шу мақсадга ажратилди. Ўтган етти ой мобайнида ана шу капитал маблағнинг 200 минг сўмини ўзлаштиришга эришилди. Буларнинг ҳаммасида коллектив хўжалик иши учун фидокорона меҳнат қилаётган, партия ва халқ хизматига ҳамиша камарбаста коммунистларнинг ҳиссалари бор.

КОММУНИСТ ҲАМИША ИБРАТ БЎЛИШИ КЕРАК

Йиғилишда сўзга чиққан маъмурий аппарат бошланғич партия ташкилотининг секретари Маҳмуд Саидов ўз сўзини шундай тугатди:

— Башарти сен коммунист экансан, сенинг вазифанг қийинчиликлар олдида чекиниш, қолоқ кайфиятларга берилиш эмас, балки партиянинг онгли ва актив жангчиси бўлишдан иборатдир! КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг партия XXIV съезди минбаридан туриб айтган бу сўзлари биз партия ҳужжатларини алмаштиришга тайёргарлик кўраётган шу кунларда алоҳида аҳамият касб этмоқда. Дарҳақиқат, биз коммунист эканмиз, ҳар биримизнинг вазифамиз меҳнатда, ижтимоий ҳаётда, турмушда, хуллас ҳамма жойда ҳамиша ўрнак бўлишдан иборатдир.

Муҳаммад Саидов хўжалик ишлаб чиқаришида ибрат бўлиб келаётган Абдуқаҳҳор Бобоев, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган пахтакор Турсунали Каримов, Абдурайим Сотиболдиев, Пошшахон Муҳиддинова, Зулфия Худойбердиева сингари ўнлаб коммунистларнинг номларини ҳурмат билан тилга олди. Улар фақат ишлаб чиқаришдагина эмас, балки жамоат топшириқларини бажариш, партком ишларини юритишга яқиндан ёрдам бермоқдалар.

Йиғилиш қатнашчилари ишлаб чиқаришда ўзини кўрсатмаётган, правление ва партия ташкилоти топшириқларини намунали бажармаётган коммунистларни ҳаққоний равишда танқид қилдилар. Жумладан, 8- бригада бошлиғи Мутал Мўйдинов раҳбарлик қилаётган коллектив ўтган йили колхознинг ўртача кўрсаткичидан кам — гектар бошига 34 центнердан ҳосил етиштирди. Бригададаги мавжуд резервлардан тўла фойдаланмаганлиги, йиғим-терим вақтида меҳнат интизоми бўшаштириб юборганлиги учун ҳам шундай бўлди.

Йиғилишда партия ҳужжатларини алмаштиришга тайёргарлик жараёнида коммунистларнинг социалистик мусобақада актив қатнашишлари ва олинган мажбуриятни бажарилишини таъминлаш учун зарур чоралар белгиланган тадбир қабул қилинди. Тадбирда партия ички интизомини бузилишига йўл қўймаслик, партия топшириқларини намунали бажарилишини таъминлаш, коммунистларнинг ишлаб чиқаришда, ижтимоий ҳаётда активлигини ошириш, колхоз партия ташкилоти сафларини янада мустаҳкамлаш учун муҳим вазифалар белгилаб олинди.

А. МАДУМАРОВ,
«Наманган ҳақиқати» газетаси редакторининг ўринбосари.

ҒОЯВИЙ ФРОНТ ЖАНГЧИСИ

УМР ЙЎЛИ

Қаршимда ёши етмишлардан ошган кекса пропагандист, «Таштекстильмаш» заводи ишчи-ёшлар мактабининг директори Зиннат Абдуллаев ўтирибди. У оловли йилларда пўлатдек чиниққан, Ўрта Осиёда Совет ҳокимиятини мустаҳкамлаш учун курашда чақиндек чақнаган сиёсий жангчидир. Унинг босиб ўтган ҳаёт йўли, пропагандистлик санъати ҳозирги ёшларимиз учун ҳаёт мактаби бўлиб хизмат қилади. У суҳбатда ўша оловли йиллардан эпизодларни келтира бошлади.

1918 йиллар Қўқон шаҳридаги темир йўл депоси. Қўшни хоналарда болға овози эшитилади, дастгоҳлар гувуллайди. Биринчи механика цехида бирдан ўқ отилди. Снаряд портлади. Туркистоннинг жанговар ёшлари оёққа турди. Улар озодлик учун, бахтли ҳаёт учун эски тузумга қарши кураш бошладилар. Ана шу курашда комсомол аъзоси Зиннат Абдуллаев ҳам бор эди.

Қўқонда ҳам Октябрь шабадалари эса бошлади. Лекин ёш Совет давлатини бўғиб ташлаш учун контрреволюционерлар актив ҳужумга ўтган эди. Уларни тор-мор келтириш, босмачининг илдизига болта уруш учун маҳаллий аҳолидан иборат янги отрядлар тузилди. Зиннат ҳам отряд сафида дадил иш олиб борарди. У ички душманларнинг додини берарди. Қўқонда ички душманлар бирин-кетин тор-мор келтирилди. Ёшларни ўқитиш учун дастлабки саводсизликни тугатиш курслари, мактаб-интернатлар очилди. 1919 йили Қўқонда биринчи мактаб-интернат ташкил қилинди. Мамажон Ўразбоев, Теша Зоҳидов, Абдулла Қаҳҳор сингари ёшлар мактаб-интернатнинг биринчи талабалари бўлдилар. Кейинчалик улар республикамизнинг машҳур ёзувчи ва олимлари бўлиб етишдилар. Зиннат Абдуллаев ҳам бу ерда таълим олди, 1919 йили Ленин комсомоли сафига кирди. У ўқиш билан бирга мактаб комсомол ташкилотига актив ёрдам берди. Омма ўртасида революцион адабиётларни пропаганда қилди. Саводсизликни тугатишда актив қатнашди. ЧОН отрядига ёрдам бериб турди.

З. Абдуллаев мактаб-интернатни тугатгач, қисқа педагогик курсга ўқишга кирди. Ўзи ҳам ўқирди, бошқаларга билим ҳам берарди. Комсомол ячейкалари тузишда ташкилотчилик кўрсатарди. Жойларда бадиий ўқишлар ташкил қиларди. Лекин ички душманларнинг баъзи вакиллари унинг изидан тушганди.

У Бешариқда ёшлар йиғилишида комсомол ячейкаси тузаётганда қора кучлар ёпирилиб келиб, ўққа тутди. Лекин З. Абдуллаев қийинчиликларни енгиб, бу ерда комсомол ячейкасини тузишга муваффақ бўлди. 1922 йили З .Абдуллаев Тошкентга Ўлка маориф институтига ўқишга юборилди. Орадан уч йил ўтгач, институтни тамомлади. Энди у олий маълумотли, актив маориф ва партия ходими бўлиб етишганди. Республика оқсоқоли Йўлдош Охунбобоевнинг йўлланмаси билан З. Абдуллаев саводсизликни тугатишда актив иштирок қила бошлади. Республикамизнинг Хоразм, Қорақалпоғистон, Сурхондарё областларида оммани маърифатга чорлашда ташкилотчилик қилди.

Ўзбекистонда биринчи республика комсомол зарбдор қурилиши — Бўзсув ГЭСи ишга туширилди. «Ташсельмаш» заводи маҳсулот бера бошлади. «Оқ олтин» ортилган биринчи эшелон Қўқондан Москвага йўл олди. Москва тўқувчилари Қозон вокзалида ўзбеклар билан учрашдилар. Улар орасида Зиннат Абдуллаев ҳам бор эди. У Москвадан зўр таассуротлар билан қайтди.

Коммунистик партия уни қаерга, қайси ишга қўймасин, у партия ва халқ ишончини оқлади. Мирзачўлни ўзлаштиришда, Фарҳод ГЭСи қурилишларида зўр жасорат ва ташкилотчилик кўрсатди. Мана 25 йилдирки, «Таштекстильмаш» заводида ишчи-ёшлар мактабига директор. Унинг қўлида таълим олган ёшлар бугунги кунда инженер, олим, тажрибали мутахассис бўлиб етишганлар. У мактабга раҳбарлик қилиш билан бирга, завод қошидаги комсомол ўқувига пропагандистлик қилаётир.

Оловли йиллардан то ҳозирги вақтгача пропагандистлик қилаётган Зиннат Абдуллаевнинг хизматлари партия ва ҳукуматимиз томонидан муносиб тақдирланган. Унинг кўксида орден ва медаллар порлаб турибди. У ўзининг бутун куч-ғайратини халқимиз бахт-саодати учун сарфламоқда.

А. АБДУРАҲМОНОВ.

Янгийўл шаҳридаги болалар пойафзали фабрикаси коллективи юбилей йилида пландан ташқари 6 минг жуфт пойафзал ишлаб чиқариш учун ғайрат кўрсатиб ишлаётирлар. Суратларда: (юқоридан пастга). 1. Пешқадам пойафзалчилар И. Плюшин, Э. Фаст, А. Ержутаев ўртоқлар тайёр маҳсулотни кўздан кечиришяпти; 2. Корхонада 15 йилдан бери ҳалол меҳнат қилиб келаётган Р. Измайлова; 3. Илғор пойафзал бичувчи А. Эгамова иш устида.

МОСКВАДАН ХАТ

АХБОРОТ

НУРЛИ ЛЕНТАЛАР

Ҳужжатли фильмлар Марказий студияси «СССР — 50 йил» номли кинофильмни экранлаштирди. 20 минут давом этадиган бу фильм 15 қардош республиканинг ҳаёти билан таништиради.

СССР Халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасининг «Круюрама» кинотеатри учун Ўрта Осиё ва Болтиқ бўйи республикалари, Кавказ, Украинанинг қадимий, навқирон шаҳар-қишлоқлари ҳақида ҳикоя қиладиган картина ҳам суратга олинаётир. «Бирдамлик» фильми қардош республикалар халқларининг тўққизинчи беш йиллик планларини бажариш йўлидаги шонли меҳнатини мадҳ этишга бағишланган.

«Бугунги янгиликлар» киножурнали қардош республикалар пойтахтлари ва йирик саноат шаҳарлари ҳақида ҳикоя қилади.

ИЖОД КЎРИГИ

Марказий кўргазма залига москваликлар тез-тез борадиган бўлиб қолдилар. Қардош республикаларда яшаб, ижод этаётган мингдан ортиқ ёш рассомнинг чизмакашлик, ҳайкалтарошлик, манзара ва бошқа 1500 дан зиёд асари музей экспозициясини бойитиб турибди. Уларда мамлакатимиздаги улкан қурилишлар, саноат корхоналарининг қаҳрамонлари тасвирланган. Ёш ижодкорлардан грузиялик Давитая, украиналик Постюк, қирғизистонлик Жумабоев ва ўзбекистонлик Бобоев, Абдурашидов, Умарбеков чизган ранг-баранг расмларни москваликлар зўр қизиқиш билан томоша қилаётирлар.

КИНОФЕСТИВАЛГА ҲОЗИРЛИК

Москвада 117 кинотеатр бор. Улар яна кўпаймоқда. Яқинда «Ашхабод», «Душанба», «Боку» кино театри ҳам қад кўтаради. Шундан кейин 15 қардош республиканинг ҳар бири мамлакатимиз пойтахти Москвада ўз кинотеатрига эга бўлади. Бу ердаги «Тошкент» кино залида «Ўзбекфильм» ишлаб чиқарган ленталар намойиш қилиниб, уста киношунослар билан учрашувлар ўтказилмоқда, республика ҳаётига бағишланган тематик кўргазмалар ташкил қилинмоқда.

СССРнинг 50 йиллиги шарафига «Тошкент»да ўзбек фильмлари фестивалини ўтказишга тайёргарлик кўрилаётир. Фестивалда «Осиё устида бўрон», «1941 йил олмалари», «Нафосат», «Севишганлар» фильмлари ва хроникал-ҳужжатли фильмлар намойиш қилинади.

С. КОСТИРКО.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ»ДА БОСИЛГАНДАН КЕЙИН

„ШОГИРДЛАРНИ РАНЖИТГАН „УСТОЗЛАР“

— Ёзинг, жон ака! Бу аттестатга ўн йил деганда аранг эришсаму, шуниям тўғри ёзиб беришмаса-я! Ўн йилда озмунча меҳнат қилдимми?!

Газетамизнинг шу йил 26 июль сонида юқоридаги сарлавҳа остида чиққан фельетон ана шундай жумлалар билан бошланган эди.

Яқинда редакциямиз фельетон юзасидан Ўзбекистон ССР Маориф министрлигидан жавоб хати олди. Унда қуйидагилар маълум қилинади:

Аттестат ва гувоҳномаларни расмийлаштиришда жойларда йўл қўйилаётган камчиликлар фельетонда жуда тўғри кўрсатиб ўтилган. Фельетон Ўзбекистон ССР Маориф министрлиги кенгайтирилган коллегиясининг мажлисида муҳокама қилинди. Ўз бурчига совуққонлик билан қараб, ҳужжатларни расмийлаштириш инструкциясини бузган умумий таълим мактабларининг директорларига министрлик буйруғи билан қаттиқ ҳайфсан эълон қилинди.

Республикадаги барча область халқ маорифи бўлимлари ва Қорақалпоғистон АССР Маориф министрлигига фельетонда келтирилган фактлар ҳамда Маориф министрлигининг буйруғини коллегия, область, район бўлимлари кенгашлари ва мактабларнинг педагогик кенгашларида муҳокама қилиш ва ҳужжатларни расмийлаштиришда бундан буён хатоликларга йўл қўймаслик чораларини кўриш ҳақида кўрсатма берилди.

Булардан ташқари, 1973 йилнинг апрель-май ойларида, яъни ўрта маълумот олганликлари ҳақида аттестатларни тўлдириш арафасида, Ўзбекистон ССР Маориф министрлиги инспекторлари иштирокида ҳамма шаҳар ва районларда ҳужжатларни тўғри расмийлаштириш юзасидан яна бир марта семинар-кенгаш ўтказишга қарор қилинди.

ЙИҒИМ-ТЕРИМНИ ҚИСҚА МУДДАТЛАРДА ЎТКАЗАЙЛИК!

ҲАЛ ҚИЛУВЧИ ДАМЛАР

Районимиз меҳнат аҳли СССР ташкил этилганлигининг ярим асрлик юбилейини муносиб совғалар билан нишонлаш учун курашиб, беш йилликнинг иккинчи йилида она-Ватанга 70 минг тонна «оқ олтин», шу жумладан 32 минг тонна ингичка толали пахта етказиб беришга аҳд қилдилар. Район бўйича 15.700 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 41 центнердан хирмон кўтариш, давлатга ўтган йилдагига нисбатан 7000 тонна кўп пахта сотишга қатъий бел боғладилар.

Районимиздаги илғор хўжаликлар ғўзани тез етилтиришнинг прогрессив методларини кенг қўллаб, ўсимликларни табақалаштирилган агротехника усулида парвариш қилиб, ҳосилнинг тез етилишини таъминладилар. Шу зайилда ғўзанинг ривожланишидаги 15-20 кунлик кечикишга барҳам берилди. Шу ўринда бир мисол келтирмоқчиман: шу йил 9 май куни «Москва» ва «Қизил Октябрь» колхозларида жиддий табиий офат рўй берди. Бу хўжаликларнинг ҳар бирида 1000 гектардан зиёд майдондаги биринчи комплекс парваришдан тўлиқ чиқарилиб, барқ уриб ўсаётган ғўзаларни ёппасига дўл уриб кетди. Аммо одамларнинг руҳи тушмади. Колхоз коммунистлари офатга қарши курашда етакчи бўлдилар. Ҳамма оёққа турди. Натижада уч кунда барча майдонларга қайта чигит экиб бўлинди. Бу майдонлардаги ўсимликлар алоҳида назорат остида парвариш этилди. Трактор культивацияси билан бирга озиқлантириш, суғориш ишлари юқори сифатли қилиб ва агротехника муддатларида ўтказилди. Натижада ана шу пайкаллардаги ғўзалар ҳам апрель ойи бошида экилгани билан баравар ҳосилга кирди. Бундай майдонларда биз ғўза парваришини тўхтатмасдан 10 сентябргача давом эттиришга қарор бердик. Шунинг учун ҳам бу колхозларнинг аъзолари ҳар гектар майдондан камида 45 центнердан ҳосил етиштириш мажбуриятини олдилар. Шунингдек, Охунбобоев номли, «Социализм» колхозлари ва 4-«Сурхон» совхозининг дала меҳнаткашлари ҳам ҳар гектар ердан 40-42 центнердан хирмон кўтариш иштиёқида меҳнат қиляптилар.

Тадбиркор деҳқонлар ҳозирги ғанимат фурсатнинг ҳар дақиқасидан унумли фойдаланяптилар. Улар шу қайноқ кунларда далаларда зиммага олинган мажбуриятга яраша ҳосил тўплаш билан бир қаторда йиғим-теримга пухта ҳозирлик кўриш — техникани мавсумга шайлаш, меҳнатга қобилиятли ишчи кучларини ҳисоблаб чиқиш, машина теримига участкалар ажратиш, экинларнинг ҳолатига қараб дефолиация ўтказиш муддатларини белгилаб чиқиш, терим агрегатларини ремонт қилиш каби кечиктириб бўлмайдиган ишларни қизғин бошлаб юбордилар.

Районимиздаги колхоз ва совхозларда 230 та пахта териш машинаси бўлиб, аксарияти сифатли ремонт қилиб бўлинди. Жойларда ремонтдан чиқарилган машиналарнинг ҳаммаси техника кўригидан ўтказилди. Сифатсиз ремонт қилинган ва айрим камикўсти бор машиналар қайта ремонтга қўйилди. Машиналарни икки сменада ишлатиш мақсадида район «Узсельхозтехника» бирлашмаси қошидаги механик-ҳайдовчилар курсида 50 киши тайёрланяпти. Ҳозирги пайтда районимизда 400 дан ошиқ механизатор-тракторчи кадрларимиз бор. Бу бизнинг энг катта бойлигимиз, олтин фондимиз ҳисобланади.

Қишлоқ хўжалик мутахассисларининг берган маслаҳатларига кўра, биз бу йил ғўзани дефолиация қилиш ишини уч муддатда ўтказишни лозим топдик: ҳосил яхши пишиб етилган участкаларда 1 сентябрдан 5 сентябргача дефолиация ўтказамиз. Қолган майдонларда эса 8-10 ва 12-15 сентябрларда дефолиация ўтказилади. Биз бу йил машина теримини кечи билан 10 сентябрда бошлаб юбориш режаларини белгилаб чиқдик. Бу участкалар бегона ўтлардан тозаланмоқда, механик-ҳайдовчиларга биркитиб қўйилмоқда. Мавсумда етиштириладиган 32 минг тонна оқ пахтанинг ҳаммасини, ингичка толали пахтанинг камида 2000 тоннасини машиналар бункеридан тўкиш тадбирлари белгиланди.

Моҳир механик-ҳайдовчилардан — «Сурхон» совхозидан Х. Сафаров, «Қизил Октябрь» колхозидан Х. Раҳимов, «Коммунизм» колхозидан И. Нурбоев, Э. Чорнев, Ленин номли колхоздан Х. Хидиров, С. Маматов, Норали Боймуродов номли колхоздан И. Тошев ва бошқа ўртоқлар мавсумда 400-500 тонна ва ундан ҳам ошириб пахта териб бериш мажбуриятини олдилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, республика Министрлар Советининг янги пахта ҳосилини териб олишга тайёргарлик кўриш ҳақидаги қарори ҳамма бошланғич партия ташкилотларида, барча коллективларда ишлаб чиқилди ва конкрет тадбирлар белгиланди. Илғор коллективлар ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, зиммаларига оширилган мажбуриятлар олдилар. Масалан Н. Боймуродов номли колхоздан коммунист Х. Элмирзаев, П. Норматов бошлиқ бригадаларнинг аъзолари, «Қизил Октябрь» колхозидан А. Хўжаназаров, «Сурхон» совхозидан А. Нозимов, Х. Сафаров, Т. Тўрақулов, «Коммунизм» колхозидан райкомнинг бюро аъзоси Э. Йўлдошев, Охунбобоев номли колхоздан М. Хуррамова ўртоқлар бошлиқ бригадаларнинг пахтакорлари ҳар гектар майдондан 50-55 центнердан хирмон кўтариш ҳақида юксак мажбуриятлар олдилар.

Биз пахта заводлари, тайёрлов пунктлари, хирмон жойлар, транспорт воситалари, пахта юклагич механизмларнинг ҳаммасини мавсумга тахт қилиб қўямиз. Бунинг учун районимиздаги 2 та пахта тозалаш заводи ва 2 та тайёрлов пункти ўтган йилги ҳосилдан тозаланиб, жадал ремонт қилинмоқда. Булар 30 минг тоннагача пахта қабул қилиб олиш имкониятига эга бўлиши учун пахта уюладиган бунтларнинг ҳаммасига асфальт ётқизиш ишлари ниҳоясига етай деб қолди. Транспортерлар ремонти эса 20 августда тугалланди. Лаборант ва тарозибонлар билан махсус семинарлар ўтказилиб турибди. Шунингдек, колхозлардаги 230 та бригаданинг хирмон жойлари қўлдан чиқарилди, йўл-кўприклар ремонт қилинди. Сентябрь ойи ўрталаригача механик-подборщиклар, кўсак чувиш ва кўрак териш машина ва механизмлари ҳам тўла равишда тахт қилиб қўйилади.

Меҳнатга лаёқатли ҳамма аҳолининг биринчи кунданоқ теримга иштирокини таъминлаш чоралари кўриляпти. Кейинги маълумотларга кўра, районимизда ишга яроқли 18 минг киши борлиги аниқланди. Биз буларнинг ҳаммасини дастлабки пайтданоқ теримга жалб этиш чораларини кўрамиз.

Район партия ташкилотлари ғўза парваришини юқори суръатлар билан давом эттириш билан бир қаторда йиғим-теримга тайёргарлик ва уни энг қисқа муддатларда ўтказиш соҳасида ҳам бир қатор муҳим ишларни амалга оширмоқда. Йиғим-теримга ҳозирлик ва уни ўтказиш ҳақидаги масала колхоз ва совхозларнинг партия комитетларида, цех, бригада ва ферма партия ташкилотларида ишлаб чиқилиб, коммунистларнинг теримда иштироки юзасидан конкрет тадбирлар белгиланди. Партия ташкилотларининг ташкилотчилик ва раҳбарлик фаолиятини янада кучайтириш чоралари ишлаб чиқилди. 1250 дан ошиқ қишлоқ коммунистларининг ҳозирги долзарб кунлардаги ўрни аниқланиб улар энг муҳим участкаларга сафарбар этилди. Қишлоқ коммунистларининг ташаббускорлиги, етакчилиги, авангардлиги ва карвонбошилигини таъминлаш учун талайгина тадбирлар амалга оширилмоқда.

Ҳозирги вақтда бошланғич партия ташкилотлари колхозчилар ва совхоз ишчиларининг иккинчи уйи бўлган дала шийпонларини ремонт қилиш, жиҳозлаш ишларини қизитиб юбордилар. Шу кунгача 210 та дала шийпони тўла ремонт қилинди, далада ишлайдиган меҳнаткашлар учун зарур моддий-маиший шароитлар яратилди. Теримчилар ва механик-ҳайдовчиларни рағбатлантириш юзасидан социалистик мусобақа шартлари белгилаб чиқилди.

Районимизда пахта йиғим-терими кундан-кунга авж олмоқда. Машиналар ҳам ишга тушди. СССРнинг 50 йиллик юбилейини катта зафарлар билан нишонлаш учун фидокорона меҳнат қилаётган жарқўрғонликлар 15 октябргача давлат планини, 7 ноябргача зиммага олинган мажбуриятни адо этиб, юбилейга катта меҳнат зафарлари билан бориш учун ҳамма имконият ва резервларни ишга соладилар.

Ч. АЛМАТОВ,
Жарқўрғон район партия комитетининг биринчи секретари, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

*

ҚОЗОҒИСТОН РЕСПУБЛИКАСИДА ЎТАДИГАН ЎЗБЕКИСТОН АДАБИЁТИ ВА САНЪАТИ ДЕКАДАСИ ОЛДИДАН

ЭРТАГА ҚУЁШЛИ ҚОЗОҚ ДИЁРИНИНГ ПОЙТАХТИ — ОЛМАОТА ШАҲРИДА ЎЗБЕК АДАБИЁТИ ВА САНЪАТИ ЎН КУНЛИГИ ШОДИЁНАЛАРИ БОШЛАНАДИ. ЎЗБЕКИСТОН МАДАНИЯТИ ВАКИЛЛАРИ ЎЗ МАҲОРАТЛАРИНИ НАМОЙИШ ЭТАДИЛАР.

*

ҚАРДОШЛАР ДИЁРИГА

Эртадан бошлаб кундан-кунга кўрки ортиб, гуллаб яшнаётган қардош Қозоғистон осмонида қардошлик қўшиқлари баравж янграйди. Қозоқ диёрида қуёшли Ўзбекистонимиз адабиёти ва санъати ўн кунлиги зўр шодиёналик билан бошланади. Декадага республикамиз маданият арбоблари, адабиёт ва санъат усталари катта тайёргарлик кўрдилар. Ўзбек маданиятининг атоқли арбоблари, шуҳратли санъаткорлари, таниқли қалам аҳллари, моҳир созандалари, истеъдодли рассомлари ҳамда ҳаёт солномачилари бўлган киночилар ўн кун мобайнида биродар қозоқ халқларига ўз ютуқлари, эришган муваффақиятларини кўз-кўз қиладилар.

Ўзбек адабиёти ва санъати ўн кунлиги шодиёналарида машҳур ва номдор санъаткорлар сафида ўз истеъдоди ва маҳоратини камолга етказаётган, тиниқ овози, ёрқин истеъдодини намоён этаётган бир талай ёшлар ҳам қатнашадилар. Гулпарчин Сиримбетова Қорақалпоғистон Автоном республикасидаги Бердақ номли ашула ва рақс ансамблининг ёш солисткаси. У 1970 йили Тошкент Давлат консерваториясини муваффақият билан тугатди. Шу ўтган қисқагина муддатда Гулпарчин ўз истеъдодини яққол намоён эта олди. Бу талантли ижодкор тез орада областдан ташқарида ҳам ўз санъатини намойиш қилиб, мухлислар орттирди.

Райимжон Жуматов пойтахтимиздаги Алишер Навоий номидаги ўзбек Давлат опера ва балет Катта театрнинг вокал группасида ишлайди. Райимжон 1972 йили Тошкент Давлат консерваториясини тугатди. Эндигина катта саҳнага йўлланма олган бу ёш санъаткор ажойиб овоз соҳибидир.

Махсат Хўжаниёзов ҳам Тошкент Давлат консерваториясини бу йил туғаллади. Бу хушовоз хонанда ҳам дўсти Райимжон билан опера театрига ишга келди. У вокал группасининг яхши солисти ҳисобланади.

Усмонбек Тошматов Алишер Навоий номидаги ўзбек Давлат опера ва балет Катта театрига 1966 йили келган. Усмонбек ҳам Тошкент Давлат консерваториясининг талабаси бўлган. У. Тошматов театрнинг вокал группасида солист сифатида ишлар экан, саҳналаштирилаётган қатор спектаклларда ўзига берилган партияларни сидқидилдан бажариб келади. Усмонбек декада кунлари қозоқ ашулаларидан «Ватан ҳақида қўшиқ», «Менинг Қозоғистоним» каби қўшиқларни ҳамда бошқа ашулаларни ижро этиб, мухлисларни хушнуд этиш иштиёқида декадага йўл олмоқда.

Биз Қозоғистон республикасида ўтадиган ўзбек адабиёти ва санъати қатнашчиларига, хусусан, ўн кунликнинг энг ёш иштирокчиларига катта муваффақиятлар тилаб, оқ йўл, деймиз!

А. ЮСУПОВ.

Ҳамид ҒУЛОМ

ҚОЗОҚ ОҒАМГА

Абдулла ТОЖИБОЕВГА

Олти қатор шеърнинг номи — мусаддас,
Дўстга ёздим, дўстлик эзгу, муқаддас.
Дўстлик ҳаво, сувдай; дўстлик — нур, нафас.
Одамлар, бор, дўстликни этар ҳавас,
Аммо, ўзи дўст бўлмагач, етолмас.
Дўстлик — ҳаёт, кураш, мактаб, катта дарс!
Аср бошида сен билан биз йўқ эдик,
Чўнг тарихни китоблардан ўқидик,
Тополмадик кўрк халқимиз кўркидек,
Биз шу кўркни шарафлаб шеър тўқидик;
Мана қирқ йил илҳом — гулранг мусаллас —
Кайфи ижод тонгларида тарқамас.
Едимдадир ҳамон бир доно сўзи:
«Адабиёт — асли тарихнинг ўзи!»,
Ҳа, шоирнинг кўзи — халқининг кўзи;
Халқнинг бахти — шоирнинг бахт юлдузи!
Эл ишқисиз ижод бўлурди қафас,
Балли, санъат заминдан айру эмас!
Шоир юрса — халқи билан юради,
Халқ не кўрса, у ҳам шуни кўради,
Оғир кунда кўкрак тутиб туради,
Яхши кунда яйрайди, ҳайқиради!
Сен халқингнинг шоирисан, дўстим, бас,
Халқ қайраган қалам асло хит бўлмас!
Қозоқ шеъри тўлиб оққан дарёдир,
Тўкин боғдир, кенг дастурхон саҳродир,
Сермазмундир, ранг-барангдир, зебодир,
Инқилобдан порлоқ янги дунёдир;
Даврон билан улғаяди, тўхтамас,
Замонамиз кўламига келар бас!
Қозоқ шеъри шундай парвоз этади,
Уз ерига жуда ўхшаб кетади:
Кун чиқишдан кун ботишга етади,
Олис-яқин юракларни чертади,
Осмон каби, унга уфқ чегарамас,
Уммон каби тўлқинланар, тугамас!
Кучга тўлган ўлан кўкламда сойдай,
Кўкчатовда бўлиқ яйловда тойдай,
Ярқираши биз тамға қўйган ойдай,
Тўйимлиги қирда хушбўй буғдойдай!
Яна нега ўхшатсам?.. Ҳа, хонатлас!
Яхши шеър хонатласдан қолишмас!
Қозоқ десам, Мухторни тушунаман,
Собитнинг китобларин тушираман,
Қаламимни сенда ҳам пишираман,
Не учун энди сендан яшираман:
Ахир, қайси дўст дўстидан ўрганмас!
Бундай бахтни ҳали дунё кўрганмас!
Гап бор: қозоқ алласига ухлармиш —
Узбек бола кўриб ширин-ширин туш,
Бизни яқин қилган тарих ва турмуш,
Қардошликнинг завқини қардош сурмиш!
Буюк, озод оиламиз муқаддас! —
Шу сўз билан якунланди мусаддас.

Мўл-кўл озуқа учун

ЧОРВАДОРЛАР ҚИШ ҒАМИДА

Мустаҳкам озуқа базаси яратмасдан туриб, мўл-кўл чорва маҳсулоти етиштириб бўлмайди. Буни яхши билган Омонкелди номли совхоз чорвадорлари пичан жамғаришда барча имконият ва резервларни ишга солмоқдалар. Совхоз меҳнаткашлари бу йил 5 минг тонна хашак жамғаришдек масъулиятли ишга қўл урдилар. Совхоз механизаторлари мавжуд 306 гектар майдондаги бедазордан дастлабки ўримидаёқ 954 тонна пичан ҳосили йиғиштириб олдилар. Ўримдан чиқарилган бедазорларга вақтида сув таралди. Бедага қаров яхши ташкил этилганлиги туфайли иккинчи ўримида ҳосилдорлик янада юқори бўлди ва 1504 тонна беда ўриб олинди.

Совхозда ем-хашак тайёрловчи иккита бригада ташкил қилинган бўлиб, ҳар бир бригадага 12 тадан киши биркитилган. Улар хашак тўплашда жонбозлик кўрсатиб ишлаяптилар. Хашак тўплашда, пресслашда ва қишлов жойларига ташишда 8 та трактор, иккита грабил, 4 та прессловчи ҳамда 10 та автомашина ишлаяпти.

Қуролбой Исмоилов, Усербой Қўлбоевлар бошлиқ хашак ўриш бригадалари пичан тўплаш кампаниясининг аҳамиятини чуқур англаб, экилган бедазорлардан ташқари ариқ бўйлари, қир-адирлардан ҳам хашак ўриб ғарамламоқдалар. Хашак тўплаш, пресслаш ва қишлов жойларига ташишда У. Ералиев, М. Орабоев, А. Асанбоев, Е. Қолиев, Р. Губайдуллин, Р. Пердебоева, А. Қулбоевалар актив иштирок этиб, кунлик иш нормаларини ошириб бажармоқдалар.

Бу хўжаликда ғалласи ўриб олинган пайкаллардаги сомонни исроф қилмасдан йиғиштириб олишга катта эътибор беряляпти. Шу кунгача ғалласи ўриб олинган 2 минг гектар майдондаги сомон йиғиштирилиб ғарамлар бунёд этишга киришилди. Қисқа вақт ичида 800 тоннага яқин сомон йиғиштирилиб, қўра-қўтонлар атрофига ғарам қилинди.

Совхоз чорвадорлари хашак тўплашда ҳар дақиқадан унумли фойдаланиб, улкан пичан ғарамлари бунёд этиш ишқида меҳнат қиляптилар. Шу кунгача совхозда 2 минг тоннадан зиёд чорва озуқаси тахт қилиниб йиллик хашак тайёрлаш плани бажарилиш арафасида турибди. Жамғарилган хашакнинг 1799 тоннаси қишлов жойларига ташиб келтирилди.

Совхоз механизаторлари, фидокор чорвадорлар бир ярим йилга етиб ортадиган озуқа базаси барпо этиш йўлида астойдил меҳнат қиляптилар.

Ў. ДОСТОНОВ,
Сирдарё область, Фориш райони.

ДЎРМОН НЕЪМАТЛАРИ

Оржоникидзе районидаги «Дўрмон» совхози соҳибкорлари СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллигини катта тўёналар билан кутиб олмоқдалар. Хўжалик боғларида, полизларида ёз ноз-неъматлари пишиб ётибди. Дўрмон деҳқонлари уни пешма-пеш териб олиб, шаҳарликларга тортиқ қилмоқдалар. Куни кеча сабзавот тайёрлаш планини 150 процент адо этган совхоз ишчилари 480 тонна мева топшириб, бу соҳадаги планни ҳам ошириб бажардилар.

Боғбонлар ва сабзавоткорлар шу кунларда мажбурият ҳисобига маҳсулот топширяптилар.

Совхоз чорвадорлари ҳам соҳибкор ва боғбонлардан орқада қолишмаяпти. Шаҳар аҳолисига мўл ва сифатли сут, гўшт етказиб беришга бел боғлаган чорвадорлар қишга пухта ҳозирлик кўрдилар. Совхозда силос тайёрлаш плани 160 процент, дағал ҳашак ва сенаж планини 116,7 процент адо этилди.

Ю. ЗИЁДОВ.

БАЛЛИ, АЗАМАТЛАР!

Кун пахтакор чеҳрасидай гулгун, ёруғ, оташли. Ҳамма жойда бўлганидек, Бўка районидаги Ильич номли колхозда ҳам иш авжида. Бу ерда пахтадан мўл ҳосил етиштирилди. Шунинг учун ҳам хўжалик азаматлари пландаги 2170 тонна ўрнига 2810 тонна ва ундан ҳам ортиқ «оқ олтин» олишга шайланиб туришибди.

— Планимиз гектаридан 21 центнер, аввалги мажбуриятимиз 28 центнер, эндигиси ўттиз, — дейди колхоз раиси, республикада хизмат кўрсатган пахтакор Ўроз Жарқинбоев.

Яқин-яқинларда қўриқ ўрнида ташкил топган хўжаликда ана шундай катта хирмон кўтариш қаҳрамонона иш, албатта.

Хўжалик зарбдорлари янада юксак марраани кўзлашмоқда. Сулаймон Ниёзқулов, Сафарали Пўлатов, Зокир Нурматов, Бектурган Тўраев, Умар Юсупов, Озод Абдувалиев каби чин пахтакорлар бош бўлган бригадалар пландаги 21 центнер ўрнига, гектарига 33 центнердан «оқ олтин» беришмоқчи. Ана шу азаматларнинг далаларида бўлганимизда ғўза шохларидаги шода-шода кўсаклар-у, оппоқ очилиб турган момиқ пахталарни кўриб беҳад шодландик. Далаларда шунчалик мўл ҳосил етиштирилганига қарамай, ғўза парвариши ҳамон давом эттирилмоқда. Ешу қари — ҳамма далада.

Колхознинг Жумагул Тўхтарова, Абдуқодир Номозов, Қобил Ўрозбоқов, Ўсар Йўлдошев каби донгдор механизаторлари терим агрегатларини аллақачон шайлаб қўйишган. Колхоздаги 20 та «ХТ-1,2» пахта териш машинаси мавсумга шай.

Кундан-кунга яшнаб бораётган колхоз қишлоқларини айланиб, бахри дилингиз очилади. Шаҳарлардагидек кенг кўчаларнинг икки томонига қурилган турар-жой бинолари, ёзлик ва қишлик клублар, замонавий мактаб ва боғчалар, дала шийпонлари — бари бири-биридан кўркам, серфайз. Ўз енгил машинасига эга бўлган хонадонлар ҳам бу ерда оз эмас. Илғор механизатор Абдуқодир Номозов ўтган пахта йиғим-теримида эришган катта ғалабалари учун «Запорожец» автомашинаси билан мукофотланибди.

Пахтакорларнинг меҳнати роҳат бўлмоқда. Колхоздаги ҳар бир хонадонда бўлган киши бу ердаги фаровон, маданий ҳаётни кўриб ана шундай дейди.

У. ЮСУПОВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбири.

*

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси физика-техника институтининг ярим ўтказгичлар ва металлар технологияси лабораториясида тадқиқот ишлари олиб бориш учун «Электронограф» аппарати ўрнатилди. Бу эса тажриба ишлари олиб боришни янада кенгайтириш имкониятини бермоқда. Суратда: лаборатория ходими Л. Исломов аппарат ёнида.

И. Глауберзон фотоси.

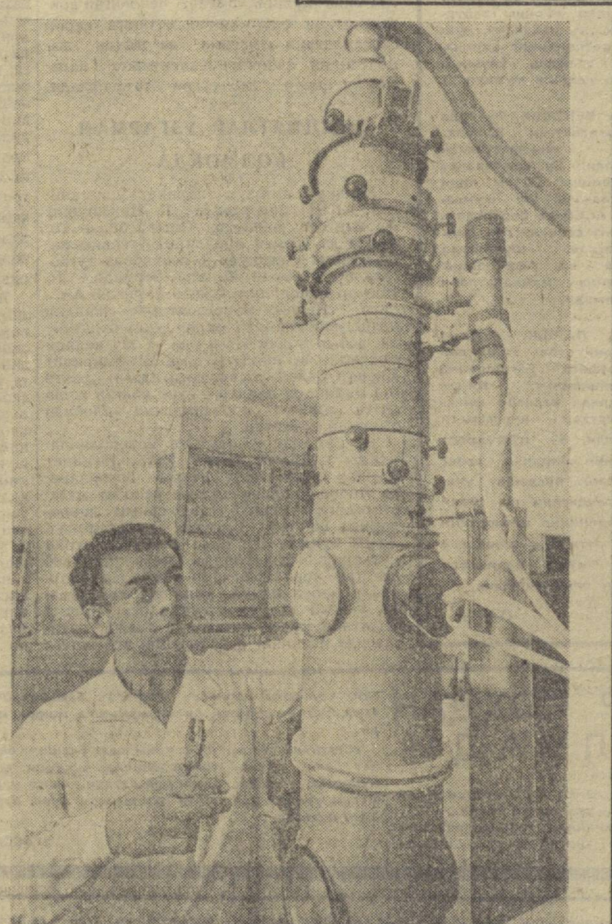

ЎЗБЕКИСТОН КУНЛАРИ

Москвада Ўзбекистон кино усталари яратган фильмлар кўрсатила бошланди. СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллигига бағишланган программада республиканинг революцион тарихи, коммунистик қурилиши, энг яхши кишилари тўғрисида олинган бадиий, ҳужжатли ва илмий-оммабоп ленталар бор.

Фестиваль «Оловли сўқмоқлар» деган кино лента билан очилади. Лента Улуғ Ватан уруши йилларида совет кишиларининг мардлиги ва матонати тўғрисида ҳикоя қилади. А. Макаров ёзган сценарийга ҳақиқий воқеалар — 1943 йилнинг кўкламида Амударёнинг чўл районларида диверсантлар группаси билан олиб борилган кураш асос қилиб олинган.

Картинанинг «Блокнот варағи», «Ўтган кунлар» ва бошқа фильмлар орқали томошабинларга таниш режиссёри И. Аъзамов бундай деди:

— Совет кишилари турли миллат солдатлари уруш майдонларида ғалабага эришиш учун ёнма-ён туриб қандай жанг қилганликларини унутмайдилар. Биз янги картинада руслар, ўзбеклар ва грузинлар фашистларга қарши қандай жанг қилганликларини кўрсатганмиз. Биз фильмимизни оталари ва акаларидан мардлик ва интернационализм эстафетасини қабул қилиб олаётган мамлакатимиз ёш авлодига бағишладик. Яқинда Бутуниттифоқ давлат кинематография институтини битирган ёш артист Х. Норлиев бош ролда (чекист Раҳимов) ўйнади.

Фестиваль программасида «Ёмғир» (режиссёр А. Қобулов), «Қўрқмасдан» (режиссёр А. Ҳамроев) каби бадиий ленталар бор.

* * *

«Оқ олтин» ўлкаси усталари яратган кинофильмларни кўрсатиш билан Молдавияда Ўзбекистон ССР кунлари очилди. Шаҳар ва қишлоқларнинг экранларида «Ўзбекфильм» яратган йигирмага яқин бадиий фильм ва хроника — ҳужжатли фильм кўрсатилмоқда.

Молдавиянинг катта китобхонаси — Н. К. Крупская номли кутубхонада очилган катта китоб-расм виставкаси қардош республиканинг тарихи ва бугунги кунига бағишланди.

Китоб магазинларида ва Кишинев адабиёт музейида ўзбек китоблари ҳамда қардош адабиёт билан ўзаро алоқалари тўғрисида ҳикоя қилган молдаван ёзувчилари билан учрашувлар бўлиб ўтди.

Молдавияда Ўзбекистон ССР кунлари программасида оммабоп лекторийларда қардош республика тўғрисида суҳбатлар ўтказиш, клублар ва кутубхоналарда тематик кечалар уюштириш, репертуарида ўзбек халқининг рақслари, музикаси, қўшиқлари бўлган бадиий ҳаваскорлик коллективларининг концертларини қўйиш ҳам кўзда тутилади. (ТАСС мухбирлари).

МЮНХЕН 72

ҒАЛАБАГА ҒАЛАБА УЛАНГАН КУНЛАР

Мюнхен олимпиадасининг 6—9-кунлари ҳам қизғин спорт курашларига бой бўлди. Отчопарларда спортнинг яна бир тури бўйича мусобақалар бошланди. Чет элли тенгкурлари қатори совет чавандозлари ҳам ўз аргумоқларини ишга солишди. Дастлабки машқлар бўйича майдон эгалари — ГФР суворийлари 127 очко билан олдинга ўтиб олишди. Чавандозларимиздан С. Мухин 43,33 жарима очкоси билан ўн биринчи, В. Ляпугин 45 очко билан ўн иккинчи ўринда боришмоқда. Яна бир ҳакимимиз — В. Горелкиннинг омади юришмай турибди. У жами 63,33 очко билан 50-ўринда кетяпти. Ўзбекистонлик чавандоз Мамажон Исмоилов ўзининг «Гретс» лақабли оти билан 63 очко тўплаб, 43-ўринни эгаллаб турибди. Чавандозларимиз командалар ҳисобида олтинчи ўринда курашни давом эттирмоқдалар.

Спорт маликаси — енгил атлетикачилар курашида совет спортчиси В. Голубничий 20 километрга пиёда юриш бўйича бронза медалини қўлга киритди. Енгил атлетиканинг шу турида [illegible] олтин медали ГДР спортчиси Петр Френкелга насиб этди.

Кураш гиламида полвонлар беллашувлари мухлислар эътиборини тортмоқда. Эрон полвони Ибрагим Жавод ўз вазни бўйича олимпиада чемпиони бўлди. Енгил вазнлилар олишувида япониялик полвон Кийми Катонинг қўли баланд келди. Совет курашчиси Арсен Олехоберидзе кумуш медалга сазовор бўлди, бронза медали эса Корея Халқ Демократик Республикаси вакили Хон Ким Вонга берилди. [illegible] полвони Иван Ярыгин [illegible] ғалабасини қўлга киритди. Курашчимиз ўз вазни бўйича олтин медаль олди. Кумуш ва бронза медаллари монгол ва венгриялик спортчиларга берилди.

Гимнастика мусобақалари ниҳоясига етди. Команда ҳисобида олимпиада чемпиони номини олган гимнастикачи қизларимиз кўпкурашнинг ҳар бир турида ҳам дуруст натижаларга эришдилар. ГДР гимнастикачиси Карин Янц [illegible] олтин медаль олди. [illegible] Людмила Турищеванинг номи яна бир бор жаранглади. [illegible] Ольга Корбут [illegible] Тамара Лазакович [illegible].

Велоболчи [illegible] 3:1 ҳисобида [illegible]. Футбол майдонида учрашувлар давом этмоқда. Бразилия терма командаси Эрон командасидан 0:1 ҳисобида [illegible] енгилиб. [illegible] СССР, Мексика, Венгрия, Дания, ГФР, Марокаш терма командалари ярим финал ўйинларида [illegible] кучни синашдилар. Утган куни СССР футболчилари Дания терма командаси устидан 4:1 ҳисобида ғалаба қозондилар.

ЕНГИЛ АТЛЕТИКА. Юз метрга югуриш бўйича [illegible] совет спортчиси Валерий Борзов [illegible] 10,14 секунд [illegible] олимпиада олтин медалини қўлга киритди.

ДЗЮДО. Спортнинг мазкур тури бўйича грузин полвони Шота Чочишвили СССРнинг биринчи олимпиада олтин медали совриндори бўлди.

МЕРГАНЛИК. Одессалик Яков Железняк совет командасига яна бир олтин медаль олиб келди.

ГИМНАСТИКА. Алоҳида машқлар бўйича Н. Андрианов билан В. Клименко олтин медалини [illegible].

ЭРКИН КУРАШ. Совет полвонлари командалар ҳисобида биринчиликни олишди. Бунда олтин медаллар Р. Дмитров, З. Абдулбеков, Л. Теднашвили, И. Ярыгинларга, кумуш медаль А. Олохберидзе, Г. Страховларга ва бронза медали Р. Ашуралиевга берилди.

БАСКЕТБОЛ. Ингитларимиз сўнгги учрашувни Югославия терма командаси билан ўтказиб, 74:62 ҳисобида ғалаба қилдилар ва биринчиликни эгаллашди.

КАТТА ҚАЙИҚ ҲАЙДАШ. Совет спортчиси Юрий Малишев [illegible] 7 минуту 10,12 секунд [illegible] Александр Тимошинин билан Геннадий Коршиковлар [illegible] олимпиада олтин медалини олишди.

ФУТБОЛ. Олимпиада турнирида ҳар бир группа бўйича саралаш ўйинлари тугаб, ярим финал давом эттирувчи командаларнинг номи аниқланди. Бунда «А» группасига ГФР, Венгрия, ГДР, Мексика командалари, «Б» группасига СССР, Марокаш, [illegible] Совет футболчилари [illegible] Марокаш футболчилари билан учрашувда 3:0 ҳисобида ғалаба қозондилар.

СОВЕТ ХОККЕЙЧИЛАРИНИНГ ҒАЛАБАСИ

Якшанба куни кечқурун совет терма командаси Канадада дастлабки учрашувни ўтказди. Канадалик профессионал хоккейчилар билан учрашган бу ўйин ҳисоб —7:3 билан СССР терма командаси фойдасига ҳал бўлди. Шайбаларни хоккейчиларимиз Е. Зимин, Валерий Харламов (2 тадан) ва Б. Петров, А. Якушев, Б. Михайловлар киритишди.

ТОШКЕНТДА ЕР ҚИМИРЛАДИ

Утган шанба куни маҳаллий вақт билан соат 10 дан 57 минуту 34 секунд ўтганда Тошкентда ер қимирлади. Унинг кучи 4 балл бўлди. Тошкент [illegible] зилзила эпицентри шаҳар марказида.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

Турли мамлакатларда

ЕВРОПА ХАВФСИЗЛИГИНИНГ МУҲИМ ОМИЛИ

БЕРЛИН. (ТАСС). Бундан бир йил муқаддам Ғарбий Берлинга доир масалалар хусусида имзоланган тўрт томонлама битим ленинча тинч-тотув яшаш сиёсати принципларининг яна бир тантанаси бўлди, деб ёзади «Нойес дойчланд» газетаси. Германия Бирлашган Социалистик партияси Марказий Комитетининг органи бўлган бу газетанинг таъкидлаб ёзишича, бу битимнинг имзоланиши ва сўнгра изчиллик билан кучга киритилиши КПСС XXIV съезди ишлаб чиққан тинчлик программаси, шунингдек Германия Бирлашган социалистик партиясининг VIII съездида баён этилган ГДРнинг тинчлик ташаббуси амалий равишда рўёбга чиқарилаётганлигини ифодалади.

Тўрт томонлама битим, деб уқтиради газета, империалистларнинг Ғарбий Берлинни ГФР составига қўшиш тўғрисидаги режаларини чиппакка чиқаради ва неча марталаб тинчликни таҳлика остида қолдирган иғвогарликларни қийинлаштиради. Ғарбдаги уч давлат шу битимни имзолаш билан ГДРнинг суверен давлат сифатида мавжудлигини, унинг чегаралари ва территориясини биринчи марта халқаро-ҳуқуқий формада тан олди.

ВЕНГРИЯ. Будапештдаги «Ганц» электротехника заводлари бирлашмаси автомобиль транспорти учун турли приборлар ишлаб чиқаришга ихтисослашган йирик корхонадир. Завод маҳсулотига ҳатто чет элларда ҳам талаб катта. Суратда: Венгрия — Совет дўстлиги номли социалистик меҳнат бригадалари аъзолари меҳнат қилаётган цехлардан бирининг кўриниши.

МТИ—ТАСС фотоси.

КПСС ДЕЛЕГАЦИЯСИ ШАРАФИГА ҚАБУЛ МАРОСИМИ

ПХЕНЬЯН, 4 сентябрь. (ТАСС). Корея меҳнат партияси Марказий Комитетининг таклифига биноан КПСС Марказий Комитети секретари К. Ф. Катушев бошчилигида дўстона визит билан Корея Халқ Демократик Республикасига келган КПСС делегацияси шарафига кеча Корея меҳнат партияси Марказий Комитети қабул маросими ўтказди.

Қабул маросимида Корея меҳнат партияси Марказий Комитети Сиёсий Комитетининг аъзоси, Корея меҳнат партияси Марказий Комитетининг секретари Ким Дон Гю нутқ сўзлади. У иқтисодий қурилишда, ватанни тинч бирлаштириш учун олиб борилаётган курашда Корея халқи ҳал этаётган вазифаларга тўхталиб ўтди.

Бизнинг партиямиз ва халқимиз, деди сўнгра у, қардош совет халқи билан дўстлик ва ҳамкорлик муносабатларини қадрламоқдалар, унинг муваффақиятларини диққат эътибор билан кузатмоқдалар. Совет мамлакатининг ҳамма муваффақиятларини биз ўз муваффақиятларимиздек билиб бунга қувонмоқдамиз. Иккала мамлакатимизнинг халқлари ўртасидаги дўстлик алоқалари империализмга қарши, социализм ва коммунизм иши учун олиб борилаётган курашда вужудга келди ва мустаҳкамланди.

Ким Дон Гю Совет Армиясининг япон империалистларини тор-мор келтиришдаги ва Кореяни озод қилишдаги ролига, шунингдек совет халқининг бериб келаётган ёрдамига юксак баҳо берди. Биз, деди у, буни унутмаймиз ва буларнинг ҳаммаси учун миннатдормиз.

К. Ф. Катушев жавоб нутқи сўзлаб айтдики, СССР билан Корея Халқ Демократик Республикаси ўртасидаги ўртоқларча амалий ҳамкорлик йилдан-йилга ўсиб бормоқда. Сиёсий соҳадаги алоқаларимиз, деди у, тобора ҳар томонлама ва асосли алоқаларга айланмоқда. Совет Иттифоқи билан Корея Халқ Демократик Республикаси ўртасида хўжалик соҳасида алоқалар ўрнатилганлигига ва бу алоқалар муваффақиятли равишда ривожланиб бораётганлигига хурсандмиз.

Партияларимиз ўртасидаги ҳамкорлик марксизм-ленинизм ва пролетар интернационализми принциплари асосида янада ривожланиб бораётганлигини алоҳида мамнуният билан табрикламоқдамиз, деди ўртоқ К. Ф. Катушев.

Анъанавий Совет — Корея дўстлиги янгидан-янги соҳаларда кенгайиб, тобора чуқурлашаётир ва мустаҳкамланаётир, деб айтиш учун бизда ҳамма асослар бор, деди К. Ф. Катушев.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

◆ **САНТЬЯГО.** Бу ерда Чили Коммунистик ва социалистик партиялари сиёсий комиссияларининг қўшма баёноти эълон қилинди. Баёнотда айтиладики, халқ бирлиги программасининг амалга оширилишига ҳар қандай чоралар билан йўл қўймасликка интилаётган йирик монополистлар, помешчиклар ва банкирларнинг халққа қарши қилаётган ҳаракатлари натижасида мамлакатдаги вазият жуда мураккаблашди. Шу муносабат билан баёнотда реакциянинг хуружларига йўл қўймаслик учун дарҳол ва кескин чоралар кўриш зарурлиги таъкидланади, чунки реакциянинг ҳаракати граждан урушига олиб келиши мумкин.

◆ **ВЕНЕЦИЯ.** Бу ерда ўтказилаётган 33-халқаро кинофестиваль ёпилди. Бу фестивалда жаҳоннинг 30 га яқин мамлакати, шу жумладан СССР ва Европадаги бошқа социалистик мамлакатлар, шунингдек Осиё ва Африканинг кўпгина мамлакатлари қатнашди.

◆ **ПАРИЖ.** Космик фазони забт этувчилар шарафига бағишланиб Франциянинг Ницце шаҳрида халқаро филателистлар кўргазмаси очилди. Бу кўргазмада ернинг биринчи совет сунъий йўлдоши учирилганлигини ва Юрий Гагариннинг шижоатини акс эттирган маркалар энг кўзга кўринарли ўрин олиб турибди.

(ТАСС).

ЖАҲОН БИР ҲАФТА ИЧИДА

БИРДАМЛИК ВА МАДАД

Қаҳрамон Вьетнам халқи Вьетнам Демократик Республикаси ташкил этилган куннинг 27 йиллигини жангу-жадал ва бомбардимонлик гулдуроси билан нишонлади. Совет Иттифоқи, бошқа қардош социалистик мамлакатлар, бутун дунёдаги урушга қарши кучлар ёрдами ва мададига суянаётган ВДР агрессорларнинг ҳужумини фидокорона даф этиб, душманга қақшатқич зарбалар бериб турибди.

Жаҳон тинчлик кенгашининг ташаббуси билан 28 августда ўтказилган дамбалар куни курашаётган Вьетнам билан қудратли бирдамлик ҳаракатининг бузилмас жипслигини намойиш этди. Ер юзидаги ҳамма қитъаларда жаҳон жамоатчилигининг Америка авиацияси дамбалар ва гидротехника иншоотларини ваҳшиёна бомбардимон қилаётганлигини қораловчи нафрат овози янграмоқда. Планетанинг ҳамма тилларида «Вьетнам, биз сен билан!» деган жанговар шиор янграмоқда.

Америка агрессорлари қуролли куч ёрдами билан Вьетнам халқини тиз чўктирмоқчи бўлиб қилаётган уринишларини тўхтатмаётир. Бунинг учун улар напалм, фосфор, химиявий моддалар, янги қирғин қуролларидан фойдаланяптилар. Лекин улар ҳатто мана шу ваҳшиёна воситалар билан ҳам Вьетнам ватанпарварларининг қаршилик кўрсатишга бўлган иродасини букишга қодир бўлолмаяптилар. Америка монополияларининг органи «Уоллстрит жорнэл» газетаси ватанпарварларнинг озодлик армияси «ҳамон даҳшатли жанговар куч бўлиб қоляпти» деб эътироф этди.

АҚШ ҳукумати Жанубий Вьетнамдаги уруш ҳаракатларида бевосита қатнашаётган Америка қўшинларини Америка жамоатчилиги ва жаҳон жамоатчилигининг тазйиқи остида қисқартиришга мажбур бўлди. Аммо шу билан бир вақтда АҚШнинг Ҳинди-Хитойдаги ҳарбий денгиз ва ҳарбий ҳаво кучлари кўпайтириб юборилмоқда ва Америка қўшинларининг янги-янги бўлинмалари шу райондаги бошқа мамлакатларга олиб бориб ташланмоқда.

29 августда Оқ уй АҚШнинг Жанубий Вьетнам қуруқлигидаги қўшинларни яна ўн икки минг киши қисқартирилажагини эълон қилди. Президент Р. Никсон матбуот конференциясида мана шу қарорни тушунтириб сўзлаб Америка қўшинлари қачон батамом олиб чиқиб кетилишини айтишдан яна бўйин товлади. У илгариги важини такрорлаб бу сафар ҳам Париждаги музокараларда «тараққиётга» эришилмоғи зарур, деган гапни айтди.

Вьетнамга бағишланган Париж кенгашидаги ВДР делегациясининг вакили АҚШ ҳукумати Жанубий Вьетнамдан Америка қўшинларининг чекланган контингентини олиб чиқиб кетишга қарор берганлигини Америка ва жаҳон жамоатчилик фикрини чалғитишга қаратилган қарор, деб тўғри таърифлади.

ЗИДДИЯТЛАР ЎЗГАРМАЙ ҚОЛМОҚДА

Халқаро кузатувчиларнинг ўйлаганидек, АҚШ президенти Р. Никсоннинг Япония бош министри Танака билан Гонолулуда (Гавай ороллари) ўтказган икки кунлик учрашуви 1 сентябрда тугаб, сезиларли бирон натижа бермади. Р. Никсон Гонолулуга жўнаб кетаётиб Америка —Япония муносабатлари жиддий келишмовчиликлар билан хунуклашмоқда, деб эътироф этган эди. У шу келишмовчиликлар ичида Қўшма Штатларнинг Япония билан савдо-сотиғидаги ҳозир 3,4 миллиард долларга етиб қолган жуда катта камомат проблемасини алоҳида ажратиб кўрсатди.

Бу камомат — Япония монополияларининг қудрати ошиб кетганлигининг равшан оқибатидир. Жаҳон бозорларида Япония монополиялари рақобат қилаётганлиги Америка савдо-саноат доираларида жиддий ташвиш туғдирмоқда. АҚШ бундан бир йил аввал долларни қутқариш фавқулодда чоралари деб аталган чораларни бир томонлама тартибда қабул қилиб, мана шу проблемани ўнглаб олишга уринган эди. Қўшма Штатлар кучли иқтисодий тазйиқ натижасида иенанинг ревальвация этилишига муваффақ бўлди ва бу нарса Япония молларининг рақобат қобилиятини бир мунча пасайтирди. Бундан ташқари АҚШга келтирилувчи молларга қўшимча 10 процентлик бож жорий этилди. Лекин шуларнинг ҳаммаси етарли бўла олмади АҚШнинг Япония билан савдо-сотиғидаги камомат йўқотилиши у ёқда турсин, баттар кўпайиб кетди.

Ҳозир АҚШ ҳукумати Японияга келтирилувчи Америка молларига Японияда қўйилган бир қанча чеклашларни бекор қилдиришга ҳамда иенани яна ҳам ревальвация қилдиришга уринмоқда Р. Никсон Япониянинг АҚШга келтириб сотадиган молларига норма ва чеклаш системаси жорий этилади, деб дангалдўқ қилганлигига қарамай, Япония Гонолулуда асосий масалаларда Американинг қўйган талабларига кўна қолмади.

Иккинчи жаҳон уруши тугаганидан 27йил ўтгач ҳам Японияда Американинг ҳарбий ҳозир-нозирлиги Япония билан Қўшма Штатлар ўртасидаги зиддиятларга озмунча сабаб бўлмаётир. Япония жамоатчилиги Вьетнамда шикаст топган жанговар техникани ремонт қилиб олмоқ учун, шунингдек қўшинлар ва аслаҳаларни Ҳинди--Хитойга ташлаш учун Япониядаги Америка базаларидан фойдаланишига чек қўйишини ҳукуматдан тобора қаттиқроқ талаб этмоқда. Бир неча ҳафта бўлдики, америкаликлар Сагамихара базасида ремонт қилинган танклари ва бронетранспортерларини транспортга ортиб Вьетнамга жўнатишнинг ҳеч уддасидан чиқолмаётирлар. Урушга қарши ҳаракат қатнашчилари мана шу йўлда ўтиб бўлмайдиган ғов бўлиб турибди.

ПЕКИН НОРМАЛЛАШТИРИШГА ҚАРШИЛИК КЎРСАТМОҚДА

Халқаро жамоатчилик 25 августдан 29 августгача Деҳлида бўлиб ўтган Ҳиндистон—Покистон музокаралари ижобий натижа берганлигини мамнуният билан табрикламоқда. Қўшма баёнотда ҳар иккала томон Ҳиндистон ва Покистон ҳукуматлари бундан салкам икки ой илгари Симлада имзоланган битим моддаларини бажаришга аҳд қилганликларини таъкидлади.

Маълумки, шу битим икки мамлакат ўртасидаги муносабатларни заҳарлаб келган кўп йиллик адоватга чек қўйишни мақсад қилиб қўяди. Шуни эслатиш кифояки, Ҳиндистон билан Покистон ўз мустақилликларининг 25 йили мобайнида бир-бири билан қуролли ҳунрезлик можароларида тўрт марта тўқнашди. Сўнгги ҳунрезлик янги Бангладеш давлати бунёдга келаётган пайтда рўй берди.

Симлада олиб борилган музокаралар натижасида икки мамлакат ўртасидаги муносабатларни нормаллаштиришга, ярим оролда узоқ муддатли тинчлик ўрнатишга асос солинди. Симлада вужудга келган имкониятларни амалга ошириш сари Деҳлида конкрет қадам ташланди. Кашмирдаги контроль чизиқни аниқлаб олишга доир, шунингдек Ҳиндистон билан Покистон ўртасидаги халқаро чегарадан қўшинларни олиб кетишга доир тавсиялар ишлаб чиқилди. Контроль чизиқ 4 сентябргача аниқлаб чиқилиши ҳамда Симла битимининг моддаларига мувофиқ ҳар икки томон шу чизиқ даҳлсизлигини таъминлаши тўғрисида келишиб олинди.

Жанубий Осиёдаги ярим оролда вазият нормаллашишининг реал истиқболлари шу райондаги мамлакатлар ўртасидаги муносабатларда адоват бўлишидан фойдаланиб қолмоқчи бўлаётганларга ҳеч ҳам ёқмаётир. Хитой БМТ хавфсизлик кенгашида Бангладешнинг Бирлашган Миллатлар Ташкилоти сафига қабул этилишига тўсқинлик қилиб, ўзининг вето ҳуқуқини ишга солганлигини шундан бошқа мақсаддаги иш деб бўлмайди. Пекин тутган номуносиб позицияни ҳамма қоралаяпти. Покистоннинг ўзида ҳам соғлом фикрли кишилар Пекин ветосининг ҳақиқий важлари нимада эканлигининг тагига ета оладилар. Пекин «75 миллион аҳолиси бўлган мамлакатнинг БМТга қабул этилишига тўсқинлик қилиб, — деб ёзади Покистоннинг «Доон» газетаси, — Покистонга матлуб бир иш қилиш йўлидан бораётгани йўқ. Бу ерда Пекиннинг даставвал глобал мақсадлари ўз ифодасини топмоқда».

Бунга шуни ҳам илова қилиш мумкинки, маоча сиёсатдонлик миллий озодлик ҳаракати манфаатларига ҳамда империализмга қарши курашга зид сиёсатдонликдир.

Г. ШИШКИН,
(ТАСС).

СЕҲРГАР ЧОҲДАН ЧИҚОЛМАДИ

ЛУСАКА. Африка мамлакатларида маданият ривожланиб, билим тарқалиб борган сайин Африка қабилалари орасида бир вақтлар жуда кучли бўлган хурофот секин-аста йўқолиб бормоқда. Шундай бўлсада, баъзан ўтмиш сарқитлари намоён бўлиб туради...

Замбиядаги Чингола шаҳри фуқароси Лемми Чипове ҳинд йогларидан ҳам устун келаман, деб катта кетди. Ана шу «сеҳргар» бир тўда бекорчиларни йиғиб, нафасимни бир неча соат тўхтатиб тура оламан ва ҳақ тўланса шу номеримни намойиш қилишим мумкин, деб эълон қилди.

Айтилган гап ижро қилинди. Чипове бир ярим доллар чамаси пул йиғиб олди, шундан сўнг шу ерда қазилган чуқурга бамайлихотир ётиб, устини тупроқ билан кўмишга ишора қилди.

«Сеҳргар» айтган икки ярим соат ўтишини бетоқат бўлиб кутган томошабинлар чуқурни очиб кўришса, у нафас олмасдан ётарди. Аммо у нафасни ушлаш қобилияти зўрлигидан эмас, балки ўлиб қолганди.

(ТАСС).

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

12.30 — МОСКВА. 17.55 — ТОШКЕНТ. 18.00 — Дўстлар диёрида. 18.25 — Ахборот. 19.00 — МОСКВА. XX ёзги олимпия ўйинларида. 21.00 — ТОШКЕНТ. Қишлоқ хўжалиги билимлари телевизион халқ университети. 21.30 — «ВАҚТ». 22.00 — Спорт программаси. 23.30 — Жаҳон халқларининг ижоди.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

18.05 — МОСКВА. 18.10 — Янгиликлар. 18.15 — Мультфильмлар. 18.45 — Оренбург қишлоғи ҳаётидан саҳифалар. 19.00 — ТОШКЕНТ. Болалар учун фильм-концерт. 19.30 — Кино ҳақида суҳбатлашамиз. 20.50 — Реклама. 21.00 — **Ёмон одат** (бадиий фильм). 21.30 — Телеочерк. 21.40 — Томошабинларга балет ҳақида. 22.30—**Ваня тоға** (бадиий фильм).

РАДИО БУГУН

6.15 — Тонгги концерт. 8.25 — Ўзбекистон санъат усталарининг концерти. 9.30 — Москва. **«Ер ва эл»** радиожурнали. 10.25 — Совет экрани куйлари. 11.15 — «Институт ва лабораторияларда». 11.30 — **А. Козловский. «Достон»** симфоник поэмаси. 12.15 — «Маҳорат сари». Чангчи **Т. Хўжамбердиев** ҳақида музикали эшиттириш. 13.30 — **М. Магомаев** куйлайди. 16.10 — **М. Горький.** «Изергиль кампир». Радиоинсценировка. 16.50 — «ПРАВДА» газетасининг обзори. 18.40 — Спорт эшиттириши. 19.20 — Қорақалпоқ куйлари. 20.00 — **«Ёшлик»** радиостанциясининг программаси. 21.00 — Халқаро мавзуларда суҳбат. 21.10 — Қишлоқ меҳнаткашлари учун концерт. 21.40 — Москва. «Қисқа тўлқинда» 22.40 — **Ғайратий.** «Лабиҳовуз тўлқинида нур» поэмаси асосида композиция. 23.10 — Куйлар тинглаб дам оламиз. 00.10 — Тунги музикали программа.

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 5/IX да **Аяжонларим,** 6/IX да **Мирзо Улуғбек.**

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Анжелика фариштолар маликаси — «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Икки маъшуқа — «СПУТНИК» (кундуз ва кечқурун).

Шижоат — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (тоқ соатларда), НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

Гапираверишсин — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда).

Сангам (2 серия) — «КЎКЧА» (кундуз ва кечқурун).

Севги драмаси — «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

ИЛМИЙ-ТЕХНИКА АХБОРОТИ ТЎПЛАМЛАРИГА ОБУНА БЎЛИНГ!

«МЕХАНИЗАЦИЯ ХЛОПКОВОДСТВА»

(рус тилида)

Бир йилда 12 марта чиқади.
Обуна баҳоси бир йилга 3 сўм 60 тийин.
Айрим сонининг нархи 30 тийин.

Тўпламда илмий-тадқиқот, конструкторлик ташкилотлари ва корхоналарнинг пахтани комплекс механизациялаш учун янги техника яратиш соҳасидаги ишлари, техникадан фойдаланиш ва уни ремонт қилиш, пахтакор хўжаликларда экономика ва ишлаб чиқаришни ташкил қилиш ишлари, илғор механизаторларнинг иш тажрибалари ёритилади.

«ХЛОПКОВАЯ ПРОМЫШЛЕННОСТЬ»

(рус тилида)

Бир йилда 4 марта чиқади.
Обуна баҳоси бир йилга 1 сўм 20 тийин.
Айрим сонининг нархи 30 тийин.

Тўпламда соҳа илмий-тадқиқот ташкилотларининг, конструкторлик бюролари ва заводларнинг янги техника ва илғор технология яратиш борасидаги ишлари, пахта ва луб саноатида ишлаб чиқариш жараёнларини комплекс механизациялаш ва автоматлаштириш натижалари, шунингдек, ишлаб чиқариш новаторларининг иш тажрибалари ёритилади.

«ШЕЛК»

(рус тилида)

Бир йилда 4 марта чиқади.
Обуна баҳоси бир йилга 1 сўм 20 тийин.
Айрим сонининг нархи 30 тийин.

Тўпламда илмий-тадқиқот ташкилотларининг тутчилик, ипак қурти биологияси, селекцияси ва қурт боқиш соҳасидаги ҳамда пилла тайёрлаш ва уни дастлабки ишлаш, пиллани калавалаш борасидаги ишлари, новаторларнинг иш тажрибалари ёритилади.

«ЯНГИ ТЕХНИКА»

(рус тилида)

Бир йилда 12 марта чиқади
Обуна баҳоси бир йилга 3 сўм 60 тийин.
Айрим сонининг нархи 30 тийин.

Тўплам илмий-тадқиқот ва лойиҳалаш-конструкторлик ташкилотларининг иш натижаларини чет эл ва Ватанимиз фани ва техникасининг саноат, транспорт, алоқа, қурилишнинг ҳамма соҳаларида ва пахтачиликни механизациялашда эришган ютуқларини ҳамда ишлаб чиқариш новаторларининг иш тажрибаларини ёритади.

Илмий-техника тўпламлари инженер-техник ходимларга, саноат, транспорт, қурилиш ва қишлоқ хўжалигининг новаторларига, илмий-тадқиқот, лойиҳа-конструкторлик бюролари, олий ўқув юртлари ва техникумларнинг ўқитувчи ва студентларига ҳамда партия ва совет активига мўлжалланган.

ИЛМИЙ-ТЕХНИКА ИНФОРМАЦИЯСИ ТЎПЛАМЛАРИ ЧАКАНА САВДОДА СОТИЛМАЙДИ.

ОБУНА «СОЮЗПЕЧАТЬ»НИНГ ҲАММА БЎЛИМЛАРИДА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

ГАЗЕТА ВА ЖУРНАЛЛАРНИНГ 1972—73 ЙИЛГИ РЕСПУБЛИКА КАТАЛОГИДА ИЛМИЙ-ТЕХНИКА АХБОРОТИНИНГ АЙТИБ ЎТИЛГАН ТЎПЛАМЛАРИ ҚУЙИДАГИ ИНДЕКСЛАР БИЛАН БЕРИЛГАН:

«Механизация хлопководства» — 75214.
«Хлопковая промышленность» — 75215.
«Шёлк» — 75216.
«Янги техника» — 75217.

Обуна расмийлаштирилаётганда юқоридаги индекслардан тегишлиси кўрсатилсин.

Обунани қуйидаги адрес бўйича ҳам расмийлаштириш мумкин: Тошкент-47, Гоголь кўчаси, 56-уй. «Союзпечать»нинг шаҳар бўлими Давлат банкининг Тошкент шаҳар бўлимидаги [illegible] ҳисоб рақами.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ИЛМИЙ-ТЕХНИКА ИНФОРМАЦИЯСИ ВА ПРОПАГАНДАСИ ИНСТИТУТИ (Тошкент-ГСП, Олмазор кўчаси, 171-уй).

Б. — 208. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64697. Р. 02548.